

Казан шәһәре Думасының
2026 елның 30 гыйнварындагы
2-5 номерлы карары

**Казан шәһәре Думасының
2016 елның 14 декабрендәге 8-12 номерлы
«Казан шәһәр округының шәһәр төзелешен
проектлаштыруның жирле нормативлары турында»гы
карарына үзгәрешләр кертү хакында**

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә Казан шәһәре Думасы **каrar бирде:**

1. Казан шәһәре Думасының 2016 елның 14 декабрендәге 8-12 номерлы «Казан шәһәр округының шәһәр төзелешен проектлаштыруның жирле нормативлары турында»гы карары (аңа Казан шәһәре Думасының 2017 елның 21 июнендәге 6-17 номерлы, 2018 елның 13 декабрендәге 15-30 номерлы, 2020 елның 16 июнендәге 20-40 номерлы, 2021 елның 5 февралендәге 3-4 номерлы, 2022 елның 22 ноябрендәге 10-18 номерлы, 2024 елның 28 февралендәге 8-28 номерлы карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) белән расланган Казан шәһәр округының шәһәр төзелешен проектлаштыруның жирле нормативларына, әлегә карар кушымтасына нигезләнеп, үзгәрешләр керттегә.

2. Әлегә карарны «Муниципаль хокукий актлар һәм башка рәсми мәгълүмат» челтәр басмасында (www.docskzn.ru) бастырып чыгарырга.

Шәһәр Мэры

И.Р.Метшин

Казан шәһәре Думасының
2026 елның 30 гыйнварындагы
2-5 номерлы карарына
кушымта

**Казан шәһәр округының шәһәр төзелешен проектлаштыруның
жирле нормативларына кертелә торган үзгәрешләр**

1. 4 «Территорияне фуннкциональ-планлаштыру ягыннан оештыру»
бүлегендә:

1.1. 4.2 «Торак территорияләрне һәм торак төзелеше кишәрлекләрен
планлаштыру ягыннан оештыру» бүлегендә:

1.1.1. сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«- II дәрәжәле планлаштыру берәмлеге – торак микрорайон (алга таба –
торак микрорайон) – торак зоналарының иң эре, эре һәм зур шәһәр торак
пунктларындагы гомумшәһәр һәм район әһәмиятендәге магистраль шәһәр
юллары, магистраль урамнар, район әһәмиятендәге магистраль юллар, урта һәм
кечкенә шәһәр торак пунктларында гомумшәһәр һәм район әһәмиятендәге шәһәр
юллары, урамнары белән бүленмәгән, бер яки берничә кварталдан торган, үз
чикләрендә көндәлек һәм периодик рәвештә, 5.1.2 таблицасына туры китереп,
тиешле объектлар һәм микрорайон әһәмиятендәге яшелләндерелгән
территорияләр ярдәмендә халыкка хезмәт күрсәтү булырылган планлаштыру
структурасы элементы»;

1.1.2. тугызынчы абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«- III дәрәжәле планлаштыру берәмлеге – торак квартал (алга таба – торак
квартал) – кызыл линияләр чикләрендә, табигать объектларының табигый
чикләрендә һәм башка чикләрдә торак төзелешен рөхсәт итә торган функциональ
зоналарның планлаштыру структурасы элементы»;

1.1.3. унберенче абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Булган төзелеш районнарында, микрорайоннарында торак кварталның
зурлыклары нормага салынмый һәм булган планлаштыру структурасыннан
чыгып билгеләнә»;

1.1.4. 4.2.1.1 «I һәм II дәрәжәле (торак районнар һәм микрорайоннар)
планлаштыру берәмлекләрен оештыру» пунктчасында:

1.1.4.1. уникаль абзацта «, шул исәптән этләрне йөртү өчен
мәйданчыктар. Этләрне йөртү һәм күнегүләр ясау өчен мәйданчыктарны шәһәр

һәм район әһәмиятендәге паркларда урнаштырырга кирәк. Этләрне йөртү өчен майданчыкларның зурлыгы кимендә 400-600 кв. м булырга тиеш, булган төзелеш шартларында майдан, гамәлдәге территорияль мөмкинлекләрдән чыгып, киметелергә мөмкин» сүзләрен төшереп калдырырга;

1.1.4.2. уникенче абзацтан соң түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«- 5.1.8.5 пунктчасы нигезендә этләрне йөртү өчен урыннар, этләрне уйнату һәм аларга күнекмәләр өйрәтү майданчыклары»;

1.1.4.3. унсигезенче абзацка «, тиешле нигезләр буенча башка урнаштыру варианты булмаган очрактан тыш» сүзләрен өстәргә;

1.1.5. 4.2.1.2 «III дәрәжәле планлаштыру берәмлекләрен оештыру» пунктчасына дүртенче абзацтан соң түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«- 5.1.8.5 пунктча нигезендә этләрне йөртү урыннары һәм этләрне йөртү урыны майданы»;

1.1.6. 4.2.1.3 «IV дәрәжәле планлаштыру берәмлекләрен (күпфатирлы торак йортның жир кишәрлеген) оештыру» пунктчасында:

1.1.6.1. уникенче абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Торак кварталның әлеге кварталдагы торак йортларда яшәү өчен кирәкле инженерлык инфраструктурасы объектларын, аларның сак зоналарын исәпкә алып һәм инженерлык коммуникацияләренә техник коридорларын исәпкә алып, аларга транспортта килү юлын тәмин итеп урнаштырырга кирәк»;

1.1.6.2. 4.2.1.3.4 таблицасын искәртмәләре белән түбәндәге редакциядә бирергә:

«4.2.1.3.4 таблица

Торак төзелешендәге торак фонд тыгызлыгын (фатирларның гомуми майданын) исәпләү

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Бинаның жир өстендәге катлары саны	Торак фонд тыгызлыгының максималь күрсәткечләре, м ² кв. м/га
1	2.1.1.	Катлар саны аз булган күпфатирлы торак төзелеше	3	10,4
			4	12,0
2	2.5	Катлар саны уртача булган торак төзелеше	5	13,2
			6	14,2
			7	15,0
			8	15,6
3	2.6	Катлар саны күп булган	9	16,1

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Бинаның жир өстендәге катлары саны	Торак фонд тыгызлыгының максималь күрсәткечләре, мөң кв. м/га
		торак төзелеш (биек йортлар)	10	16,6
			11	17,0
			12	17,3
			13	17,6
			14	17,9
			15	18,1
			16	18,3
			17	18,5
			18	18,7
			19	18,9
			20	19,0
			21	19,1
			22	19,3
			23	19,4
			24	19,5
			25 һәм аннан күбрәк	19,6

Искәрмәләр:

1. Катлар саны төрлө булган һәм берничә рөхсәт ителгән файдалану төре кулланылган очракта, әлеге тыгызлык торак йортларның уртача булган катлар саныннан чыгып исәпләнә (тышкы стеналар габаритларында торак йортларның жир өстендәге катлары буенча гомуми мәйданының торак йортлар төзелеш мәйданына нисбәте).

2. Күпфатирлы йортлар төзөгәндә, машина урыннары саны параметрына таләпләрне үтәү шарты белән таблицада китерелгән төзелеш тыгызлыгын түбәндәге очракларда арттырырга рөхсәт ителә, әмма 20 проценттан артмаска тиеш:

- үзгәртеп оештырыла торган территориядә;
- намуссыз төзүчеләр гамәлләреннән (гамәл кылмауларыннан) зыян күргән гражданның – күпфатирлы йортларны өлешкә кереп төзүдә катнашучыларның хокукларын яклау эшчәнлеген кысаларында күпфатирлы йортлар төзөгәндә;
- метрополитен станцияләреннән 500 метрлык радиуста яки жәяү барып житәрлек 800 м ераклыкта.

Берничә шартлар туры килгәндә, тыгызлыкның гомуми арту дәрәжәсе кушылмый һәм 20 проценттан артмаска тиеш.

3. Күпфатирлы торак йорт (йортлар) файдалана торган түбәле стилобатта (түбәдә яшеллек, балалар уен мәйданчыгы, өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгы, физик культура белән шөгыльләнү мәйданчыгы урнашырга мөмкин) урнаштырылган очракта, стилобат өлешен исәпкә алып, йортның (йортларның) уртача катлар саны стилобатның катлар буенча суммар мәйданының, тышкы стена габаритларында торак йортның (торак йортларның) жир өсте өлешенең торак йортлардагы стилобат дәрәжәсендәге төзелеш мәйданына нисбәте буларак билгеләнә. Уртача катлар саны бөтен санда булмаганда, торак төзелеш тыгызлыгының максималь күрсәткече линияле интерполяция ысулы белән исәпләнә.

4. Фатирларның гомуми майданы күрсәткечләре буенча рәхсәт ителгән төгәлсезлек 1% булырга мөмкин»;

1.1.7. 4.2.3 пунктының 4.2.3.1 таблицасында:

1.1.7.1. «21» санын «18» санына алмаштырырга;

1.1.7.2. «43» санын «35» санына алмаштырырга;

1.2. 4.7 «Табигать-рекреация комплексы» бүлегендәге 4.7.3.2 «Торак функциональ-планлаштыру берәмлекләре составында яшелләндерелгән территорияләргә һәм яшел үсентеләргә урнаштыруның исәпләү күрсәткечләре һәм аларга карата таләпләр» пунктчасында бишенче абзацтан соң түбәндәге эчтәлеккә абзац өстәргә:

«- 5.1.8.5 пунктчасы нигезендә этләргә йөртү өчен урыннар, уеннар уйнау һәм аларга күнекмәләр өйрәтү майданчыклары»;

2. 5 «Төп өлеш. Жирләр эһәмияттәге объектларның һәм шәһәр төзелешендә нормалаштырылган башка объектларның исәпләү күрсәткечләре» бүлегендә:

2.1. 5.1 «Социаль инфраструктура объектларының исәпләү күрсәткечләре» бүлегендә:

2.1.1. өченче абзацтан соң түбәндәге эчтәлеккә абзац өстәргә:

«- уңайлы яшәү һәм халык өчен уңайлы мохит булдыру өчен кирәкле гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр (парклар, скверлар, бакчалар, бульварлар)»;

2.1.2. унберенче абзацны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Кертәп, кушып һәм кертәп-кушып төзелгән биналарда урнашкан (проектлана торган) китапханәләр, яшүсмерләр клублары, эчке хокук тәртибен тәмин итү объектлары (тәртип саклау буенча жәмәгать пунктлары), поликлиникалар, Татарстан Республикасы муниципаль яисә дәүләт милкендәге яисә мондый милеккә тапшыру өчен билгеләнгән биналарда урнашкан (проектланган) очракта, тәмин ителеш исәбенә кертеләләр»;

2.1.3. 5.1.1 «Укыту-тәрбия бирү билгеләнешендәге объектлар» пунктында:

2.1.3.1. 5.1.1.1.1 таблицасында:

2.1.3.1.1. икенче юлда:

2.1.3.1.1.1. «27» санын «24» санына алмаштырырга;

2.1.3.1.1.2. «57» санын «47» санына алмаштырырга;

2.1.3.1.2. өченче юлдагы 2 һәм 3 баганаларында «25 процентка» сүзләрен төшереп калдырырга;

2.1.3.1.3. жиденче юлны гамәлдән чыккан дип танырга;

2.1.3.1.4. тугызынчы юлның икенче баганасындагы текстны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Мәктәпкәчә һәм мәктәптә белем бирү оешмалары объектлары территориясендә шушы объектларга, шулай ук чиктәш территорияләрдә урнашкан шул ук билгеләнештәге объектларга хезмәт күрсәтүгә бәйлә булмаган яңа инженерлык инфраструктурасы челтәрләре һәм корылмалары төзү һәм транзит инженерлык коммуникацияләре төзү рөхсәт ителми, моңа яңа инженерлык коммуникацияләре барлыкка килгән коммуникация коридорларында урнашкан очраklar һәм башка трассаны сайлап алу мөмкин булмаган очраklar керми»;

2.1.3.1.5. унынчы юлны гамәлдән чыккан дип танырга;

2.1.3.2. 5.1.1.1.1 таблицасындагы искәrmәләрдә:

2.1.3.2.1. 2 искәrmәне түбәндәге редакциядә бирергә:

«2. Белем бирү оешмаларында шәхси торак төзелеш йортлары, блоклы йортларның шәхси блоklары (йорт биләмәләре) өчен таләп ителә торган урыннар санын исәпләү Бердәм дәүләт күчемсез милек реестры мәгълүматлары нигезендә түбәндәге күрсәткечләр буенча гамәлгә ашырыла:

- мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында 100 йорт биләмәсенә – 23,04 урын;

- гомуми белем бирү оешмаларында 100 йорт биләмәсенә кабул итергә – 45,12 урын»;

2.1.3.2.2. 3 искәrmәне түбәндәге редакциядә бирергә:

«3. Башлангыч гомуми белем бирү укучылары өчен гомуми белем бирү оешмаларындагы урыннар исәпләү санының 36 процентыннан артмый»;

2.1.3.3. 5.1.1.1.2 таблицасына искәrmәне түбәндәге редакциядә бирергә:

«Искәrmә:

1. Мәктәп-интернатлар территориясендә шушы объектларга, шулай ук чиктәш территорияләрдә урнашкан шул ук билгеләнештәге объектларга хезмәт күрсәтүгә бәйлә булмаган яңа инженерлык инфраструктурасы челтәрләре һәм корылмалары төзү һәм транзит инженерлык коммуникацияләре төзү рөхсәт ителми, моңа яңа инженерлык коммуникацияләре барлыкка килгән коммуникация коридорларында урнашкан очраklar һәм башка трассаны сайлап алу мөмкин булмаган очраklar керми.

2. Мәктәп-интернатларның жир кишәрлекләре зурлыгы, оешманың жир кишәрлегенә таләпләр тәмин ителгән очракта гына, булган төзелеш шартларында киметелә ала»;

2.1.3.4. 5.1.1.2.1 таблицасына икенче искәrmәне төшереп калдырырга;

2.1.4. 5.1.8 «Социаль инфраструктураның башка объектлары» пунктының 5.1.8.5 пунктчасын түбәндәге редакциядә бирергә:

«5.1.8.5. Этләр өчен инфраструктура

I һәм II дәрәжәле планлаштыру берәмлекләре өчен этләрне йөртү урыннары һәм уен мәйданчыklарын гомуми кулланылыштагы яшелләндерелгән территорияләрдә түбәндәге исәптән чыгып урнаштыру зарур:

- этләрне йөртү урыны – 5 мең кв.м торакка 1 эт, 1 эткә 4 кв.м;
- уен майданчыклары – 20 мең кв.м торакка 1 эт, 1 эткә 8 кв.м;
- этләрне йөртү урыны майданы – 6 квадрат метрдан башлана;
- этләр өчен уен майданчыклары майданы – 200 квадрат метрдан башлана,

барлыкка килгән төзелеш шартларында майдан булган территория мөмкинлекләреннән чыгып киметелергә мөмкин.

III дәрәжәле планлаштыру берәмлекләре өчен этләрне йөртү урыннарын гомуми кулланылыштагы яшелләндерелгән территорияләргә түбәндәге исәп буенча урнаштыру зарур:

- этләрне йөртү урыны – 5 мең кв.м торакка 1 эт, 1 эткә 4 кв.м;
- этләр өчен уен майданчыклары майданы – 6 квадрат метрдан башлап,

барлыкка килгән төзелеш шартларында майдан булган территория мөмкинлекләреннән чыгып киметелергә мөмкин.

Шәхси торак төзелеше кварталлары өчен этләрне йөртү урыннары һәм уен майданчыкларын гомуми кулланылыштагы яшелләндерелгән территорияләрдә түбәндәге исәп буенча урнаштыру зарур:

- этләрне йөртү урыны – 52 йорт хужалыгына 1 эт, уен майданчыклары – 209 йорт хужалыгына 1 эт;
- этләрне йөртү урыны майданы – 6 квадрат метрдан башлана;
- этләр өчен уен майданчыклары майданы – 200 квадрат метрдан башлана,

барлыкка килгән төзелеш шартларында майдан булган территория мөмкинлекләреннән чыгып киметелергә мөмкин»;

2.2. 5.2 «Транспорт инфраструктурасы объектларының исәпләү күрсәткечләре» бүлегендә:

2.2.1. 5.2.2 «Урам-юл челтәре. Урам-юл челтәре классификациясе» пунктында:

2.2.1.1. беренче абзацтан соң түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Яңа төзелә торган территорияләрдә инженерлык челтәрләре аерым техник коридорда, ягъни юлларның (үтү юлларының) автомобиль юлларыннан читтә проектлаштырыла»;

2.2.1.2. жиденче абзацта «тротуарлар, чишелешләр» сүзләреннән соң «, техник инженерлык челтәрләре коридорлары» сүзләрен өстәргә;

2.2.1.3. 5.2.2.2 таблицасындагы 12 юлның 8 баганасында «1,0» санын «1,5» санына алмаштырырга;

2.2.1.4. 5.2.2.2 таблицасына искәртмәләрдә:

2.2.1.4.1. 7 искәртмәне түбәндәге редакциядә бирергә:

«7. Тротуар киңлегә исәпләү буенча билгеләнә, ләкин 5.2.2.2 таблицасының 8 баганасында күрсәтелгән зурлыктан ким булмаска тиеш. Шәхси торак төзелеше зоналарында булган тыгыз төзелеш шартларында тротуар киңлегә 1,0 м булырга мөмкин»;

2.2.1.4.2. 11 искәrmәнә түбәндәге редакциядә бирергә:

«11. Катлаулы рельеф шартларында, шулай ук барлыкка килгән төзелеш шартларында, тарихи һәм шәһәр төзелеше ягыннан югары кыйммәткә ия зоналарда магистраль шәһәр урамнарының һәм юлларының, район әһәмиятендәге магистраль урамнарның, жирле әһәмияттәге урамнарның киңлегә кызыл линияләрдә, аркылы профильнең билгеләнгән минималь параметрларын үтәү һәм таләп ителә торган урамның кызыл линияләрендә проектлана торган инженерлык коммуникацияләре жыелмасын салуны тәмин итү буенча мәжбүри шартны үтәп, нормативтан кимрәк кабул ителергә мөмкин. Машина йөрү өлеше астында урнашкан, үзгәртеп корылырга яисә реконструкцияләнергә тиешле инженерлык челтәрләрен, башка урнаштыру урыны булмаганда, машина йөрү өлеше астында урнаштыру рөхсәт ителә»;

2.2.2. 5.2.7.3 «Халыкның жиңел автомобильләрен кую өчен объектлар» пунктындагы 5.2.7.3.1 таблицасын искәrmәләре белән түбәндәге редакциядә бирергә:

«5.2.7.3.1 таблица

**Төрле функциональ билгеләнештә булган,
аерым урнашкан объектларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле
машина урыннары саны**

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
1	2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	Йортка	Кимендә 1
2	2.3	Блоклы торак төзелеше	Блокка	Кимендә 1
3	2.1.1.	Катлар саны аз булган күпфатирлы торак төзелеше	Фатирның гомуми мәйданы кв. м	80 (даими саклау өчен)
			Фатирның гомуми мәйданы кв. м	560 (вакытлыча кую өчен – килүчеләр өчен)
			Кертеп төзелгән, кушып төзелгән һәм кертеп- кушып төзелгән биналарның гомуми	80

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
			мәйданы кв.м	
4	2.5	Катлар саны уртача булган торак төзелеше	Фатирның гомуми мәйданы кв. м	80 (даими саклау өчен)
			Фатирның гомуми мәйданы кв. м	560 (вакытлыча кую өчен – килүчеләр өчен)
			Кертеп төзелгән, кушып төзелгән һәм кертеп- кушып төзелгән биналарның гомуми мәйданы кв.м	80
5	2.6	Катлар саны күп булган торак төзелеше (биек йортлар)	Фатирның гомуми мәйданы кв. м	80 (даими саклау өчен)
			Фатирның гомуми мәйданы кв. м	560 (вакытлыча кую өчен – килүчеләр өчен)
			Кертеп төзелгән, кушып төзелгән һәм кертеп- кушып төзелгән биналарның гомуми мәйданы кв.м	80
6	3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	5
7	3.1.2.	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	5
8	3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	5
9	3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	5
10	3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	Гомуми мәйдан кв. м	50
11	3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Гомуми мәйдан кв. м	50
12	3.2.4	Тулай тораклар	Эшләүчеләр	5
			Яшәүчеләр	10
13	3.4.1.	Амбулатор- хастаханә хезмәте күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Бер сменага килүчеләр	50
14	3.4.2	Стационар медицина хезмәте күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Койка-урын	10
15	3.4.3.	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	Эшләүчеләр	5

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
16	3.5.1.	Гомуми белем бирү мәктәпләре. Килүчеләр өчен машина кую урыннары жир кишәрлеге чикләреннән читтә, урам-юл чөлтәренен кызыл линияләрендә, юлның киңәйгән урыннарында яки махсус билгеләнгән жир кишәрлегендә урнаштырылырга тиеш. Яңа төзелеш өчен генә кулланыла	Эшләүчеләр	5
17	3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	Укытучылар	4
			Студентлар	20
18	3.5.1.	Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары. Шәһәр әһәмиятендәге балалар өчен өстәмә белем бирү объектлары. Килүчеләр өчен машина кую урыннары жир кишәрлеге чикләреннән читтә, урам-юл чөлтәренен кызыл линияләрендә, юлның киңәйгән урыннарында яки махсус билгеләнгән жир кишәрлегендә урнаштырылырга тиеш. Яңа төзелеш өчен генә кулланыла	Эшләүчеләр	7
19	3.6.1	Мәдәният-ял объектлары	Бер тапкыр килүчеләр	6
20	3.6.3	Цирклар һәм жәңлекләргә асрау урыннары	Бер тапкыр килүчеләр	10

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
21	3.7.1	Дини йолаларны үтәү	Бер тапкыр килүчеләр	10
22	3.7.2	Дини идарә һәм белем бирү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	10
23	3.8.1	Дәүләт идарәсе	Гомуми мәйдан кв. м	100
24	3.8.2	Вәкиллек эшчәнлегенә	Гомуми мәйдан кв. м	100
25	3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлеккә тәмин итү	Эшләүчеләр	5
26	3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Эшләүчеләр	5
27	3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Гомуми мәйдан кв. м	150
28	3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	Гомуми мәйдан кв. м	150
29	3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	10
30	4.1	Эшлекле идарә	Гомуми мәйдан кв. м	50
31	4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Гомуми мәйдан кв. м	50
32	4.3	Базарлар	Гомуми мәйдан кв. м	50
33	4.4	Кибетләр	Гомуми мәйдан кв. м	50
34	4.5	Банк һәм иминиятләштерү эшчәнлегенә	Гомуми мәйдан кв. м (операцияләр башкару залы белән)	30
			Гомуми мәйдан кв. м (операцияләр башкару залынан башка)	65
35	4.6	Жәмәгать туклануы	Утырту урыннары	7
36	4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Урыннар	5
37	4.8.1	Күңел ачу чаралары, азартлы уеннар үткәрү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	5
38	5.2.1	Туристлык хезмәте күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Урыннар	5
39	5.3	Аучылык һәм балык тоту	Эшләүчеләр	5
			Урыннар	5
40	4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	Постлар	2

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
41	4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	Постлар	2
42	4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	Постлар	2
43	4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	Гомуми мәйдан кв. м	50
44	4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Гомуми мәйдан кв. м	50
45	5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	25
46	5.1.5	Су спорты	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	25
47	5.5	Гольф яки атта йөрү өчен кырлар	Эшләүчеләр	5
			Бер тапкыр килүчеләр	25
48	5.1.7.	Спорт базалары	Эшләүчеләр	5
49	5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тээмин итү	Бер тапкыр килүчеләр	25
		- спорт клублары		4
		- бассейннар, шугалаклар		7
		физкультура- сәламәтләндерү комплекслары	Бер тапкыр килүчеләр	10
		- муниципаль балалар физкультура- сәламәтләндерү комплекслары		
		- башкалар		
		- спорт заллары		
50	5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	Эшләүчеләр	5
51	6.0	Житештерү эшчәнлеге	Ике сменада эшләүчеләр	8
52	6.2	Авыр сәнәгать		
53	6.3	Жиңел сәнәгать		
54	6.3.1	Фармацевтика сәнәгате		
55	6.3.2.	Фарфор-фаянс сәнәгате		
56	6.3.3	Электрон сәнәгать		
57	6.3.4	Зәркән сәнәгате		
58	6.4	Азык-төлек сәнәгате		
59	6.5	Нефть химиясе сәнәгате		

№ т/б	Код	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Исәпләү берәмлеге	Исәп берәмлекләре санына 1 машина урыны
60	6.6	Төзелеш сәнәгате		
61	6.7	Энергетика		
62	6.9	Склад		
63	6.9.1	Склад мәйданчыклары		
64	6.11	Целлюлоза-кагазь сәнәгате		
65	12.2	Махсус эшчәнлек		
66	6.8	Элемтә		
67	6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге		
68	7.1.2	Тимер юл буенча пассажирлар йөртүгә һәм багаж ташуга хезмәт күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Пассажирлар	8
69	7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	Эшләүчеләр	5
			Пассажирлар	8
70	7.3	Су транспорты	Эшләүчеләр	5
			Килүчеләр	8
71	7.4	Һава транспорты	Эшләүчеләр	5
			Килүчеләр	8
72	8.0	Оборона һәм куркынычсызлыкны тәмин итү	Эшләүчеләр	5
73	8.1	Кораллы көчләрне тәмин итү		
74	8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү		
75	8.4	Жәзаларны үтәтү эшчәнлеген тәмин итү		
76	9.2.1	Шифаханә эшчәнлеге	Ял итүчеләр	18
			Эшләүчеләр	
77	12.1	Ритуаль эшчәнлек	Бер тапкыр килүчеләр	10

Искәрмәләр:

1. 5.2.7.3.1 таблицасының 3, 4, 5 пунктлары нигезендә исәпләгәндә, фатирларның гомуми мәйданы күрсәткечләре буенча төгәлсезлек 1% тәшкил итә.

2. Машина урыннары саны проектта күрсәтелгән исәпләү берәмлекләре санын 5.2.7.3.1 таблицасының бишенче баганасы күрсәткеченә бүлү белән билгеләнә. Машина урыннары исәпләү берәмлегенә пропорциональ рәвештә исәпләнә, нәтижә зурайту ягына түгәрәкләнә һәм бер машина урыныннан да кимрәк була алмый.

3. Торак булмаган билгеләнештәге объектлар өчен машина урыннары санын исәпләгәндә, баскыч мәйданчыклары, лифт шахталары, файдаланылмый торган чорма

бүлмэләре, файдаланыла торган түбәләр, террасалар һәм автопарковкалар били торган бүлмәләр, әгәр биеклеге 1,8 метрдан артмаса, техник кат мәйданы, шулай ук, гомуми мәйданы объектның гомуми мәйданыннан 5 процентка артмаса, техник бүлмәләр мәйданы бинаның гомуми мәйданына кертелми. Башка очрактарда техник катлар һәм техник бүлмәләр өчен машина урыннарын исәпләү 50 кв. метрга бер машина урыны тәшкил итә.

4. Машина урыннары санының параметрлары якында урнашкан объектларга (гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буенда урнашкан һәм (яки) мондый юллардан турыдан-туры керү урыннары, йөк төяү-бушату мәйданчыклары яки жайланмалары булган объектлардан тыш, кварталда яшәүчеләрнең ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән, жәяү йөрерлек радиуста квартал эчкәндәге торак төзелешендә урнаштырыла торган, торак йортка кертеп (кушып) төзелгән яисә аерым торган, объектның гомуми мәйданы буенча чикләүләре булган (спорт объектлары өчен – 300 кв.м, башкалары өчен – 150 кв.м) кибетләр, көнкүреш хезмәте күрсәтү, эчке хокук тәртибен тәмин итү (жәмәгать тәртибен саклау пунктлары), спорт объектларына), капитал төзелеш объектларының параметрларын үзгәртүгә китерми торган гамәлдәге капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә кагылмый.

5. Төрле функциональ билгеләнештәге биналары булган объектлар (күпфункциональ комплекс) өчен һәр бинага, аның функциональ билгеләнешеннән чыгып, аерым исәпләнә. 3 пунктта күрсәтелгәннәрдән кала, гомуми биналар буенча исәп гомуми мәйданның 50 кв.метрына бер машина урыны урнаштырудан чыгып башкарыла.

6. Утырту урыннары саны кунакханәдә яшәү урыннары саныннан артып китә торган, жәмәгать туклануы предприятиеләре (рестораннар, кафелар һ.б.) булган кунакханәләр өчен машина урыннары санын исәпләү кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре өчен аерым башкарыла.

7. Жәяү барып житәргә мөмкин булган объектларны, мәктәпкәчә балалар учреждениеләрен, китапханәләрен, яшүсмерләр клубларын, эчке хокук тәртибен тәмин итү объектларын (жәмәгать тәртибен саклау пунктлары), поликлиникаларны урнаштыру өчен билгеләнгән урыннардан кала, күпфатирлы йортларның кертеп, кушып һәм кертеп-кушып төзелгән бүлмәләрендәге объектлар хезмәткәрләре һәм объектларга килүчеләр өчен кирәкле машина урыннары элгә биналарның гомуми мәйданының 80 квадрат метрына бер машина урынын тәшкил итә.

8. Жир кишәрлегә чикләрендә урнаштырылырга тиешле машина урыннары санын исәпләүне инвалидларның һәм халыкның хәрәкәтләнү мөмкинлегә чикле төркемнәренә хокукларын тәмин итү таләпләрен үтәп башкарырга кирәк.

9. Автотранспортны даими саклау өчен машина урынының исәпләнгән саны торак төзелешә түбәндәге территорияләрдә барган очракта 20 процентка кими:

- сәнәгать, житештерүе, коммуналь-склад территорияләре, транспорт объектлары территорияләре, сәүдә-күргәзмә комплекслары, мәдәни мирас объектларын заманча файдалануга жайлаштыруга бәйле территорияләр урынында социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектлары белән тәмин ителгән торак төзелешен гамәлгә ашыру максатыннан территориянең функциональ билгеләнеше үзгәрү шартларында территорияне үзгәртеп коруны, үзгәртеп оештыруны, адаптив файдалануны, шулай ук гамәлдәге торак фондын реновацияләү буенча чаралар комплексын, ягъни авария хәлендәге,

тузган һәм сакланырга тиеш булмаган башка торак йортларны жиимереп, яңа торак төзүне күздә тоткан үзгәртеп корыла торган территориядә (алга таба – үзгәртеп корыла торган территория);

- метрополитен станцияләреннән алып 500 м радиуста яки жәяү бару мөмкин булган 800 м ераклыкта.

Берничә шарт туры килгәндә, машина урыны процентының гомуми кимүе гомумиләштерелми һәм 20 проценттан артмаска тиеш.

10. Торак булмаган объектлар өчен машина урыннарының исәпләнә торган саны, объект метрополитен станцияләреннән 500 м радиуста яки жәяү барып житү мөмкинлеген булган 800 м ераклыкта урнашкан очракта, 20 процентка кими.

11. Территорияне комплекслы төзегәндә, машинаны даими саклау урыннарының исәпләнә торган саны расланган проект нигезендә, жәяү барып житү мөмкин булган 500 метрдан артмаган ераклыктагы, аерым жир кишәрлегендә урнашкан ачык парковкаларда, паркингларда һәм гараж-машина кую объектларында урнаштырыла.

12. 11 пунктта каралмаган очракта, машинаны даими саклау урыннарының исәп санын жәяү барып житү мөмкин булган 500 метрдан артмаган ераклыктагы, аерым жир кишәрлегендә урнашкан ачык парковкаларда, паркингларда һәм гараж-машина кую объектларында урнаштыру чик параметрлардан чыгуга рөхсәт алу тәртибендә башкарыла.

13. Эшлекле идарә, кунакханә хезмәте күрсәтү файдалану төрләренә бәйле машина урыннары машина урыннарының гомуми исәбенә кертелә. Башка билгеләнештәге биналар һәм бүлмәләр өчен бәйле машина урыннары таләп ителә торган машина урыннарының гомуми исәбенә 0,7 коэффициенты белән кертелә.

Бердән артмаган автомобиль белән блокланган очракта, машина урыннары исәбенә бәйле машина урыннары керә.

14. Жир кишәрлеге чикләрендә гамәлдәге капитал төзелеш объектлары булган капитал төзелеш объектын проектлаганда, машина урынын исәпләү, аларның функциональ билгеләнешенә карап, һәр объект өчен таләп ителгән машина урынын исәпкә алып башкарыла.

15. Файдалану төрләре гомуми белем бирү мәктәпләре, урта һәм югары һөнәри белем бирү, мәктәпкәчә белем бирү оешмалары булган социаль юнәлештәге федераль, төбәк һәм жирле аһәмияттәге объектларны төзегәндә, реконструкцияләгәндә һәм файдалану төрләре амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү, стационар медицина хезмәте күрсәтү, махсус билгеләнештәге медицина оешмалары булган объектларны реконструкцияләгәндә, 500 м радиуста яки жәяү барып житәрлек 800 м ераклыкта кирәкле сандагы машина урыннары булдырылган муниципаль парковкалар булган очракта, участок чикләрендә машина урыннарының исәпләнгән санын планлаштырмаска рөхсәт ителә. Шулай ук машина урыннарын урнаштыру өчен бирелгән яисә мондый файдалану мөмкинлегенә бирелә торган жир кишәрлекләрендә, шулай ук урам-юл челтәре чикләрендә парковка кесәләре кишәрлекләрендә норматив сандагы машина урыннарын урнаштыру рөхсәт ителә.

16. Социаль юнәлештәге федераль, төбәк һәм муниципаль аһәмияттәге объектларны реконструкцияләгәндә, аларның егәрлеген (килүчеләр, эшләүчеләр, койка урыннары санын) арттыру планлаштырылмаганда, участок чикләрендә яисә янәшәдәге территорияләрдә урнаштыру мөмкинлеген булмаган очракта, машина урыннарының исәпләнгән санын күздә тотмаска рөхсәт ителә. Шулай ук машина урыннары өчен бирелгән яисә мондый файдалану

мөмкинлеген бирэ торган жир кишэрлеклэрендэ, шулай ук урам-юл челтэре чиклэрендэге 500 м радиуста яисэ жэяү барып житэрлек 800 м ераклыкта урнашкан парковка кесэлэре кишэрлеклэрендэ кирэкле санда машина урыннары урнаштыру рөхсэт ителэ.

17. Файдалану төрлэре амбулатор-поликлиника хезмэте күрсэтү, стационар медицина хезмэте күрсэтү, махсус билгелэнештэге медицина оешмалары булган яңа объектлар төзегэндэ, килүчелэр өчен машина кую урыннарын объект кишэрлегендэге биналарга тиешле керү урыннарына кадэр жэяү барып житэрлек ераклыкта, шулай ук машина урыннары урнаштыру максатыннан бирелгэн яисэ мондый файдалану мөмкинлеге бирэ торган башка жир кишэрлеклэрендэ күздэ тоту рөхсэт ителэ. Машина урыннарының норматив саны, 500 м радиуста яки жэяү барып житэрлек 800 м ераклыкта кирэкле санда машина урыннары булган муниципаль парковкалар, шулай ук урам-юл челтэре чиклэрендэ парковка кесэлэре булган очракта, 50 процентка кими.

18. Файдалану төрлэре мәдэни-ял итү эшчэнлеге объектлары, спорт базалары, социаль юнэлештэге биналарда спорт белэн шөгыллэнүне тээмин итү булган яңа объектлар төзегэндэ һәм реконструкциялэгэндэ, килүчелэр өчен машина кую урыннарын объект кишэрлегендэге биналарга тиешле керү урыннарына кадэр жэяү барып житэрлек ераклыкта, шулай ук машина урыннары урнаштыру максатыннан бирелгэн яисэ мондый файдалану мөмкинлеге бирэ торган башка жир кишэрлеклэрендэ күздэ тоту рөхсэт ителэ. Машина урыннарының тиешле саны, 500 м радиуста яки жэяү барып житэрлек 800 м ераклыкта кирэкле санда машина урыннары булган муниципаль парковкалар, шулай ук урам-юл челтэре чиклэрендэ парковка кесэлэре булган очракта, 50 процентка кими.

19. Яңа спорт, социаль юнэлештэге мәдэни-ял итү эшчэнлеге (китапханэлэр, мәдэният йортлары) объектларын төзегэндэ һәм реконструкциялэгэндэ, килүчелэр өчен машина кую урыннарын объект кишэрлегендэге биналарга тиешле керү урыннарына кадэр жэяү барып житэрлек ераклыкта, шулай ук машина урыннары урнаштыру максатыннан бирелгэн яисэ мондый файдалану мөмкинлеге бирэ торган башка жир кишэрлеклэрендэ күздэ тоту рөхсэт ителэ. Машина урыннарының норматив саны, 500 м радиуста яки жэяү барып житэрлек 800 м ераклыкта кирэкле санда машина урыннары булган муниципаль парковкалар, шулай ук урам-юл челтэре чиклэрендэ парковка кесэлэре булган очракта, 50 процентка кимергэ мөмкин.

20. Күпфатирлы торак төзелеше өчен машина урыннарының норматив санын, рөхсэт ителгэн төзелешнең чик параметрларыннан чыгуга рөхсэт алып, тиешле санда урыннар булган гамэлдэге муниципаль парковкаларда күздэ тоту рөхсэт ителэ.

21. Килүчелэр өчен исэплэнгэн санда машина урыннары түбэндэге урыннарда урнаштырылырга мөмкин:

- торак йортның жир кишэрлеге өслегендэ, шул исэптэн киртэләүче корылмалар булмаган стилобат чиклэрендэ (ачык киңлектэ);

- торак йорт стилобатында;

- торак йорт кишэрлегеннән жэяү барып житэрлек 50 метрдан яки чик параметрлардан тайпылуга бирелгэн рөхсэт нигезендэ яисэ территорияне планлаштыруның мондый проектын нигезләү материаллары төзелеш проекты буенча расланган территорияне планлаштыру проекты нигезендэ, куркынычсыз жэяүлелэр юлын оештырып, торак йорттан килүчелэр өчен машина кую урыннарына кадэр жэяү барып житэрлек 200 метрдан артмаган радиуста урнашкан жир кишэрлеге өслегендэ;

- чик параметрлардан тайпылуğa бирелгән рөхсәт нигезендә, үзгәртеп корыла торган территорияләрдә һәм тарихи жирлек чикләрендә яисә башка территорияләрдә стилобатта, жир асты яисә жир өсте паркингында.

22. Парклар, скверлар, яр буйлары һәм килүчеләрнең автотранспорттан файдалану мөмкинлегенә чикләнгән башка жәмәгать урыннары территорияләрендә урнашкан (жәмәгать урыннарының жәяүлеләр зонасында урнашкан) ижтимагый билгеләнештәге торак булмаган объектлар өчен жир кишәрлегенә чикләрендә машина урыннары урнаштыру таләп ителми.

23. Комплекслы үстөрү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган территория өчен машина урыннарының исәпләнгән саны, территорияне планлаштыру проектында каралган очракта, муниципаль парковкаларда урнаштырга мөмкин.

24. Әгәр әлегә Нормативлар буенча башкасы каралмаган булса, капитал төзелеш объектларының барлык төрләрнен төзү өчен парковка урыннарының норматив санын урнаштыру рөхсәт ителә:

- рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт алу тәртибендә тиешле санда парковка урыннары каралган гәмәлдәге муниципаль парковкаларда;

- капитал төзелеш объектларына норматив сандагы парковка урыннарын урнаштыру өчен территорияне планлаштыруның расланган проектында каралган муниципаль парковкаларда.

25. Тарихи территорияләрдә урнашкан объектлар өчен аерым таләпләр:

- күпфатирлы йортлар өчен автотранспортны даими саклау өчен машина урыннарының исәпләнгән саны, торак булмаган объектлар өчен машина урыннарының исәпләнгән саны 30 процентка киметелә;

- гәмәлдәге капитал төзелеш объектларын мондый объект параметрларының артуына, әмма 15 проценттан артмаган күләмдә артуна китерә торган итеп реконструкцияләгәндә, автотранспортны даими саклау өчен машина урыннарының исәпләнгән саны билгеләнми;

- бәйле машина урыннары таләп ителә торган машина урыннары санының гомуми исәбенә 1 коэффициент белән кертелә;

- 500 м радиуста яки жәяү барып житәрлек 800 м ераклыкта тиешле санда машина урыннары оештырылган муниципаль парковкалар булган очракта, дини билгеләнештәге объектларны реконструкцияләгәндә һәм яңасын төзегәндә, автотранспортны даими саклау торган машина урыннарының исәпләнгән саны билгеләнми;

- 100 м радиуста яисә жәяү барып житәрлек 200 м ераклыкта тиешле санда машина урыннары оештырылган муниципаль парковкалар булган очракта, гомуми мәйданы 100 кв. метрдан артмаган ижтимагый төзелеш объектлары һәм гомуми мәйданы 100 кв. метрдан артмаган күпфатирлы йортларның кертеп-кушып төзелгән торак булмаган биналары өчен автотранспортны даими саклауға машина урыннарының исәпләнгән саны билгеләнми;

- килүчеләр өчен машина урыннарының исәпләнгән саны түбәндәге урыннарда урнаштырылырга мөмкин:

- 1) торак йортның жир кишәрлегенә өслекләре, шул исәптән киртәләүче корылмалар булмаган стилобат чикләрендә (ачык киңлектә);

- 2) торак йорт стилобатында;

3) торак йорт кишәрлегеннән жәяүлеләр өчен 50 метрдан да артмаган радиуста урнашкан жир кишәрлеге өслегендә. Бу очракта – чик параметрлардан тайпылуга рөхсәт алу шарты белән;

4) стилобатта, жир асты яки жир өсте паркингында»;

2.2.3. 5.2.8 «Территорияләр типлары һәм төрләре буенча территориаль яктан һәркем файдалана алырлык дифференциацияләнгән күрсәткечләр» пунктының 5.2.8.1 «Торак территорияләр өчен күрсәткечләр» пунктчасында:

2.2.3.1. жиденче абзацны гамәлдән чыккан дип танырга;

2.2.3.2. 5.2.8.1.1 таблицасын искәрмәләре белән гамәлдән чыккан дип танырга;

2.3. 5.3 бүлеген түбәндәге редакциядә бирергә:

«5.3 бүлек. Инженерлык инфраструктурасы объектларының исәпләү күрсәткечләре

5.3.1. Инженерлык инфраструктурасы объектлары классификаторы

Казан шәһәр округы территориясендә урнашкан инженерлык инфраструктурасы объектлары түбәндәгеләргә бүленә:

а) федераль әһәмияткә ия – төбәкара һәм система формалаштыручы объектлар;

б) төбәк (республика) әһәмиятендәге объектлар – Казан шәһәр округы һәм Татарстан Республикасының күрше муниципаль районнары халкының һәм территорияләренә уртак тормыш алып баруын тәмин итү өчен билгеләнгән объектлар;

в) жирле әһәмияттәге – Казан шәһәр округы халкының яшәшән һәм аның тулаем һәм аерым өлешләре территорияләрен тәмин итү өчен билгеләнгән инженерлык инфраструктурасы объектлары;

г) шәхси әһәмияткә ия – капитал төзелешнең аерым объектын тәмин итү өчен билгеләнгән инженерлык инфраструктурасы объектлары.

Жирле әһәмияттәге объектлар, инженерлык инфраструктурасының шәһәр системаларындагы һәм гамәлдә булган зоналардагы әһәмиятләрәннән чыгып, категорияләргә бүленә:

1) тулаем яисә берничә административ районда шәһәр округы халкының һәм территориясенә яшәшән тәмин итү өчен билгеләнгән шәһәр әһәмиятендәге объектлар;

2) торак район һәм микрорайон халкының яшәшән һәм территориясен,

ижтимагый-эшлекле һәм житештерү зонасын, рекреация зонасын тээмин итү өчен билгелэнгән район әһәмиятендәге объектлар;

3) берничә объектны, комплексны, кварталны тээмин итү өчен билгелэнгән локаль объектлар.

Инженерлык инфраструктурасы объектлары түбәндәге типларга бүленә: су белән тээмин итү объектлары; шәһәр агынты суларын, жир өсте агынты суларын һәм дренаж суларын агызу объектлары; жылылык, энергия белән тээмин итү объектлары; электр белән тээмин итү объектлары; газ белән тээмин итү объектлары; элемент объектлары; коммуникация коллекторлары, кардан чистарту объектлары.

Инженерлык инфраструктурасы объектлары һәр типта линия объектларына һәм корылмаларына бүленәләр.

Су белән тээмин итү системасының шәһәр әһәмиятендәге объектлары төрләрәнә – диаметры 900-1200 мм булган суүткәргечләр, су әзерләү станциясе, 1 нче һәм 2 нче күтәрелеш суүткәргеч насос станцияләре булган «Волжский» һәм «Казаноргсинтез» гавами акционерлык жәмгыяте өслектәге суны жыю корылмалары; тәүлегенә 2000 куб метрдан артык житештерүчәнлектәге гамәлдәге жир асты су жыю корылмалары, су чистарту станциясе һәм 1 нче, 2 нче һәм 3 нче күтәрелеш суүткәргеч насос станцияләре белән проектлана торган «Столбище» жир асты суын алу корылмасы; район әһәмиятендәге объектлар төрләрәнә – диаметры 300-600 мм булган суүткәргеч магистральләр, суүткәргеч жайга салу узеллары, суүткәргеч насос станцияләре; житештерүчәнлегә тәүлегенә 600 куб. метрдан артып, тәүлегенә 2000 куб. метрга кадәр булган жир асты су жыю корылмалары; локаль объектларга диаметры 100-250 мм булган суүткәргеч челтәрләр, житештерүчәнлегә тәүлегенә 600 куб. метрга кадәр житә торган жир асты су жыю корылмалары керә.

Шәһәрдәге агынты суларны агызу системасының шәһәр әһәмиятендәге объектлары төрләрәнә керә: диаметры 800-2000 мм булган канализация каналлары һәм басымлы үткәргеч торбалар; канализациянең биологик чистарту корылмалары; тәүлегенә 50 мең куб. метрдан артык житештерүчәнлектәге канализация-насос станциясе; 40 мең куб. м һәм аннан да югарырак сыйдырышлы канализация-насос станциясе каршындагы жайга салу резервуарлары; агып төшүче су утырмаларын эшкәртү һәм алга таба утильләштерү (механик рәвештә сусызландыру цехы, депонирлау полигоны, сусызланган явым-төшемнәрне яндыру/компостлаштыру заводы, ләм майданчыклары); район әһәмиятендәге объектлар төрләрәнә – диаметры 400-600 мм булган канализация коллекторлары; житештерүчәнлегә тәүлегенә 10 мең

куб.метрдан тәүлегенә 50 мең куб. метрга кадәр булган канализация насос станцияләре; канализация насос станцияләре каршында 40 мең куб. метрдан кимрәк булган жайга салу резервуары, егәрлеге тәүлегенә 0,5 мең куб. метрдан 10 мең куб. метрга кадәр булган чистарту корылмалары; локаль объектлар төрлөрәнә – диаметры 100-300 мм булган канализация челтәрләре; егәрлеге тәүлегенә 0,5 мең куб. метрга кадәр булган чистарту корылмалары; егәрлеге тәүлегенә 10 мең куб. метрдан кимрәк булган канализация насос станциясе, локаль (коллектив) септиклар (үзәкләштерелгән канализация системасы барлыкка килгәнче вакытлы объект буларак).

Өслектәге һәм дренаж суларны агызу системасы төрлөрәнә керә: район әһәмиятендәге объектларга – диаметры 400-3500 мм булган су агызу коллекторлары һәм әлеге коллекторларда яңгыр насос станцияләре, 40 гектардан артык су жыю мәйданыннан аккан суны кабул итәргә исәпләнгән һәм өслектәге агынты суны чистарту корылмалары һәм бу чистарту корылмаларындагы жайга салу резервуарлары, жайга сала торган буалар, район әһәмиятендәге чистарту корылмаларыннан чистартылган суны үткәргеч торбалар, жылылык челтәрләре дренажлары, коммуникация коллекторлары; локаль әһәмияткә ия объектларга – диаметры 400-600 мм булган су агызу челтәрләре һәм 40 гектарга кадәр булган су жыю мәйданыннан аккан суны кабул итәргә исәпләнгән чистарту корылмалары.

Электр белән тәмин итү системасының шәһәр әһәмиятендәге объектлары төрлөрәнә, республика әһәмиятендәге шундый ук егәрлекле объектлардан кала, проект номиналь көчәнеш классы 35 кВ-110 кВ тәшкил иткән электр тапшыру линияләре һәм электр подстанцияләре; электр тапшыру һава линияләренәң әлеге электр тапшыру линияләрендәге кабель линияләренә күчү пунктлары; район һәм локаль әһәмияттәге объектларга – проект номиналь көчәнеш классы 6, 10, 20 кВ тәшкил иткән электр тапшыруның туклану һәм бүлү линияләре, бүлү пунктлары, шул исәптән трансформатор подстанцияләре белән берләштерелгәннәре; тоташтыру пунктлары; трансформатор подстанцияләре керә.

Газ белән тәмин итү системасының шәһәр әһәмиятендәге объектлары төрлөрәнә – диаметры 500-1200 мм булган I категорияле югары басымлы газүткәргечләр; диаметры 500-800 мм булган II категорияле югары басымлы газүткәргечләр; диаметры 400-600 мм булган III категорияле урта басымлы газүткәргечләр, бу газүткәргечләрдә газ чыгымын коммерцияле исәпкә алу узеллары, житештерүчәнлеге 10 мең куб. м/сәг һәм аннан да күбрәк булган газ бүлү пунктлары; район әһәмиятендәге объектлар төрлөрәнә – диаметры 200-400 мм булган II категорияле югары басымлы һәм III категорияле урта басымлы

газүткөргөчлөр; диаметры 300 мм һәм аннан да күбрәк булган IV категорияле түбән басымлы газүткөргөчлөр, житештерүчәнлегә 2 мең куб. м/сәг күбрәк һәм 10 мең куб. м/сәг тән кимрәк булган газ бүлү пункты; локаль объектлар төрлөрөнә диаметры 200 мм дан кимрәк булган III категорияле югары һәм урта басымлы газүткөргөчлөр; диаметры 300 мм һәм аннан кимрәк булган IV категорияле түбән басымлы газүткөргөчлөр; житештерүчәнлегә 2 мең куб. м/сәг кимрәк булган газ бүлү пункты керә.

Элемтә системасының шәһәр әһәмиятендәге объектлары төрлөрөнә – узеллы автомат телефон станцияләре, телефон канализациясендәге 24 һәм аннан да күбрәк тишем сыйдырышлы узелара магистраль һәм тоташтыру кабель линияләре, терәк-көчәйтү станцияләре, кабель телевидениесенә техник үзәге, магистраль фидер линияләре; район әһәмиятендәге объектлар төрлөрөнә – терәк автомат телефон станцияләре, чыбыклы тапшырулар станциясе блогы, кабельле телевидениенең техник үзәге, 612 тишем сыйдырышлы телефон канализациясе, чыбыклы тапшыруларның бүлү фидер линияләре; локаль объектлар төрлөрөнә – автомат телефон станцияләре, абонент цифрлы концентраторы, оптик бүлү шкафлары, 12 тишемгә кадәр сыйдырышлы телефон канализациясе, тавыш трансформатор подстанциясе, чыбыклы тапшыруларның бүлү фидер линияләре, 6 тишемнән кимрәк сыйдырышлы телефон канализациясендәге бүлү кабель линияләре.

Коммуникация коллекторлары объектлары төрлөрөнә түбәндәгеләр керә: төрлө төрдәге инженерлык коммуникацияләрен берләштереп салу өчен гомуми коллекторлар, электр тапшыруның кабель линияләрен салу өчен кабель коллекторлары; диспетчерлык пунктлары.

Кар чистарту объектлары төрлөрөнә «коры» кар чүплекләре һәм кар эретү шахталары керә: жылылык чыганагы буларак шәһәрдән агып төшүче суларны кулланып, канализация коллекторында стационар шахталар; жылылык белән тәмин итү системасының шәһәр челтәрләрәннән жылылык энергиясен йөртүче буларак кулланып, жылылык челтәрәндә стационар шахталар; тышкы жылылык чыганагы (газ горелкасы, дизель генераторы) яки шәһәр челтәрләрәннән жылылык энергиясен кулланып жылытылган суны жылылык чыганагы буларак файдаланып, жир өстендәге агынты суны чистарту корылмасында яки елга коллекторында стационар шахталар; кар суын канализация челтәрләрөнә һәм коллекторларга агызып, дизель яки газ ягулыгында мобиль шахталар.

5.3.2. Территорияне план буенча үстерү параметрларын билгеләгәндә, инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру кагыйдәләре

5.3.2.1. Объектларны, территорияләренә инженерлык-техник тәмин итү

буенча проект документларын эшлэгәндә түбәндәге норматив документларга нигезләнәргә:

- 42.13330.2016 номерлы «Кагыйдәләр жыелмасы. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» кагыйдәләр жыелмасы;
- 31.13330.2021 номерлы «Су белән тәмин итү. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар» кагыйдәләр жыелмасы;
- 32.13330.2018 номерлы «Канализация. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар» кагыйдәләр жыелмасы;
- 124.13330.2012 номерлы «Җылылык чөлтәрләре» кагыйдәләр жыелмасы;
- 62.13330.2011* номерлы «Газ бүлү системалары» кагыйдәләр жыелмасы;
- ГОСТ Р 21.101-2020 «Төзелеш өчен проект документлары системасы.

Проект һәм эш документларына карата төп таләпләр»;

- 2.2.1/2.1.1.1200-03 номерлы «Санитар-сак зоналары һәм предприятиеләренң, корылмаларның һәм башка объектларның санитария классификациясе» санитария нормалары һәм кагыйдәләре;
- инженерлык инфраструктурасы чөлтәрләрен һәм объектларын төзүне җайга салучы башка норматив документлар.

5.3.2.2. Инженерлык инфраструктурасы чөлтәрләрен һәм корылмаларын проектлаштыруны ресурс белән тәмин итүче (эксплуатацияләүче) оешмаларның техник шартлары нигезендә һәм аларга таянып алып барырга.

5.3.2.3. Объектларны, территорияләрен инженерлык-техник тәмин итү буенча проект документлары Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына, Казан шәһәрен төзекләндерү кагыйдәләренә, Казан шәһәр округының Генераль планына, территорияне планлаштыру буенча проект документларына, объектның архитектура-шәһәр төзелеше ягыннан күренеше составында расланган төзү яки реконструкцияләү планлаштырыла торган объектларның инженерлык коммуникацияләренң жыелма планына (инженерлык коммуникацияләренң аерым/мөстәкыйль трассаларын проектлаганда), инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру концепциясенә каршы килмәскә тиеш.

5.3.2.4. Яңа төзелеш объектларын проектлаштырганда, гамәлдәге инженерлык коммуникацияләрен һәм төзелеш зонасына элгә торган корылмаларны чыгару/үзгәртеп кору каралырга тиеш.

5.3.2.5. Проектлаштыру башланганга кадәр территориянең агымдагы үзгәрешләрен төшерү эшләрен башкару тәкъдим ителә.

5.3.2.6. Яңа инженерлык коммуникацияләре, 5.3.2.7 пунктта күрсәтелгән очраклардан тыш, җир астына урнаштырылырга тиеш.

Казан шәһәр округының тышкы күренешен яхшырту һәм барлыкка килгән территорияләрне саклап калу һәм комплекслы төзекләндерү зоналарында инженерлык коммуникацияләрен реконструкцияләгәндә яисә территорияләрне комплекслы үзгәртеп корганда тормышны тәмин итү системаларының куркынычсызлыгын булдыру максатыннан жир өстендәге һәм жир өсте инженерлык коммуникацияләрен жир асты коммуникацияләренә үзгәртеп коруны, шул исәптән көчәнеше 6 кВ һәм аннан артыграк булган һава электр тапшыру линияләрен жир асты кабель линияләренә үзгәртеп коруны күз алдында тотарга кирәк.

Барлык көчәнешле гамәлдәге һава электр тапшыру линияләрен саклап калу һәм аларны реконструкцияләү (капиталь ремонтлау), житештерү һәм табигать зоналары территорияләрендә, шулай ук табигый һәм ясалма киртэләр (тимер юллар, елгалар, чокырлар һ.б.) белән кисешкәндә, тиешле техник-икътисади һәм экологик нигезләмә булганда гына мөмкин.

5.3.2.7. Жир өстендәге һәм жир өсте линия объектлары, шулай ук жир асты линия объектларының жир өстендәге һәм жир өсте элементлары урнаштырыла:

а) 18.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасы таләпләрен исәпкә алып, житештерү зоналары территориясендә, шулай ук ижтимагый-эшлекле һәм торак зоналар чикләренә керүче житештерү объектлары участоклары территориясендә;

б) торак һәм ижтимагый-эшлекле зоналар территориясендә:

- суүткәргеч һәм жылылык челтәрләре – жир асты инженерлык коммуникацияләре буенча эшләр үткәру чоры өчен вакытлыча буларак гына;

- жылылык челтәрләрендәге гамәлдәге һәм яңа камералар-павильоннар; жир асты үткәргеч торбаларның газ жиһазы; инженерлык коммуникацияләре өчен коллекторларның вентиляция камералары – торак төзелеше (йортлар, комплекслар, төркемнәр) участоклары территориясеннән, мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, гомуми белем бирү һәм медицина оешмалары участоклары территорияләреннән тыш;

- гамәлдәге һәм яңа жир өстендәге газүткәргечләр: биналарның тышкы стеналарында һәм түбәләрендә; торак һәм ижтимагый-эшлекле зоналарда, шәхси торак төзелеше зоналарында һәм гражданнарның бакчачылык берләшмәләре территориясендә урнаштыру рөхсәт ителә торган, жир астында төзү мөмкинлегенә булмау нигезләнгән очракта, газ көйләү пунктына яисә газлаштырылган объектларга (котельныйлар, коммуналь билгеләнештәге объектлар һ. б.) тоташтыру газүткәргечләре; табигый каршылыклар аша (тирән чокырлар, елгалар һ. б.) яки катлаулы гидрогеологик шартларда, 62.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасының 5.3 бүлегенә таләпләре үтәлгәндә;

- бина түбэлэрендәге махсус бағаналарда металл элементлары булмаган чыбыклы тапшыруларның гамәлдәге һава линияләре;

- шәхси торак төзелеше зоналарында һәм гражданның бакчачылык берләшмәләре территориясендә, жир астында төзү мөмкинлеге булмау нигезләнган очракта, булган һава электр тапшыру линияләре бағаналарында чыбыклы һава үткәргеч линияләре;

- 0,4 кВ дан артык булмаган көчәнешле гамәлдәге һава электр үткәргеч линияләре;

- шәхси торак төзелешендә, шул исәптән гражданның бакчачылык берләшмәләре территориясендә, 0,4 кВдан артык булмаган көчәнешле яңа һава электр үткәргеч линияләре; вакытлыча – объектлар төзелеше чорында табигый каршылыктар (тирән чокырлар, елгалар һ.б.) аша үткәндә.

Гамәлдәге төзелешләрдә, шәхси торак төзелешеннән һәм гражданның бакчачылык берләшмәләре территорияләреннән кала, барлык көчәнешле электр тапшыру линияләрен реконструкцияләгәндә, аларны жир асты кабель линияләренә күчерүне күздә тотарга кирәк;

в) Казан шәһәр округының Генераль планында каралган кабель линияләренә үзгәртеп корганчы, гамәлдәге 35-220 кВ көчәнешле электр энергиясен тапшыру һава линияләре.

5.3.2.8. Түбәндә күрсәтелгән объектлар территориясендә, яңа инженерлык коммуникацияләре барлыкка килгән коммуникация коридорларында урнашкан очрактан һәм башка трасса сайлап алу мөмкин булмаганда, әлеге объектка хезмәт күрсәтүгә бәйле булмаган яңа инженерлык челтәрләре һәм инфраструктурасы корылмалары төзү рәхсәт ителми:

а) мәктәпкәчә белем бирү һәм белем бирү (гомуми белем бирү һәм махсуслаштырылган) оешмалары, спорт оешмалары һәм спорт буенча массакүләм дәрәсләр өчен корылмалар, медицина оешмалары участоклары;

б) балаларга уеннар өчен, өлкәннәргә ял итү һәм спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктар;

в) махсус билгеләнештәге зоналар: зиратлар, крематорийлар, чүп полигоннары һ.б.

5.3.2.9. 5.3.2.8 пунктында санап үтелгән участоклар территориясендәге гамәлдәге инженерлык корылмалары һәм коммуникацияләре территорияне үзгәртеп кору башланганчы яки инженерлык корылмасын яки коммуникацияне реконструкцияләү башланганчы һәм участок чикләрендә күзәтү коелары булмаган очракта саклана.

Территорияне үзгәртеп оештырганда, 5.3.2.8 пунктта күрсәтелгән

объектларны планлаштырылган урнаштыру зонасыннан транзит инженерлык коммуникацияларен һәм корылмаларын күчерүне күздә тоту зарур.

5.3.2.10. Казан шәһәре территориясендә түбәндәгеләрне төзү рөхсәт ителми:

а) 500 кВ көчәнешле электр станцияләре һәм электр үткәрү линияләрен;

б) көчәнеш 35-220 кВ булган ачык типтагы электр подстанцияләрен. Гамәлдәге 35-220 кВ һәм аннан югары көчәнешле ачык типтагы электр подстанцияләрендә торак һәм мәдәни-көнкүреш биналарында тавыш дәрәжәсен норматив дәрәжәгә кадәр киметүне тәмин итә торган тавыштан саклау чараларын һәм халыкны электромагнит йогынтысыннан саклау чараларын гамәлгә ашырырга кирәк;

в) Казан шәһәр округының Генераль планында каралган һәм проектлау башланган объектлардан кала, һавада башкарылучы барлык көчәнешләрне электр тапшыруның яңа линияләрен һәм шәхси торак төзелешендә, шул исәптән гражданнарның бакчачылык берләшмәләре территориясендә 0,4 кВ көчәнешле, шулай ук 0,4 кВ көчәнешле вакытлыча (объектларны төзү чорына эшләр тәмамланганчы) электр тапшыру линияләрен; 6 кВ дан артмаган көчәнешле – табигый һәм ясалма каршылыктар (тирән чокырлар, елгалар һ. б.) аша үтү урыннарында;

г) Казан шәһәр округының Генераль планында Казан шәһәр округы чикләреннән чыгару каралмаган, житештерү объектларының эшләвен тәмин итә торган корылмалардан һәм үткәргеч торбаларның соңгы участкаларыннан кала, магистраль торбаүткәргеч транспортына караган гамәлдәге линия объектлары һәм корылмалары, проектларны этаплап гамәлгә ашырып, муниципаль берәмлек чигеннән чыгарылырга тиеш;

д) торак төзелеше территориясе буенча сәнәгать предприятиеләрен һәм коммуналь-склад объектларын тәмин итү өчен жиңел янып китүчән һәм янучан сыекчалы, шулай ук сыекландырылган газлы торбаүткәргечләрне.

5.3.2.11. Инженерлык коммуникацияларен Казан шәһәр округының Генераль планында төзелгән территория буенча урнашкан территорияләрне саклап калу һәм комплекслы төзекләндерү зоналарына кертү, гамәлдәге биналарга һәм корылмаларга, транспорт инфраструктурасы объектларына, башка инженерлык коммуникацияларенә кадәр норматив ераклыктарны үтәүне исәпкә алып, коммуникацияләрнең һәм алардан кулланучыларга тармактарның иң кыска озынлыгын тәмин итәргә тиеш.

Үсеш һәм үзгәртеп кору зоналарына кертелгән территорияләр буенча инженерлык коммуникацияләре узганда, трассаларны сайлау әлегә

территорияларның шәһәр төзелешен проектлау буенча расланган документлар белән билгеләнгән перспективалы планлаштырылуын һәм төзелешен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2.12. Техник полосалар Казан шәһәр округының Генераль планында, федераль, төбәк һәм муниципаль тармак схемаларында һәм программаларында, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасында һәм территорияне планлаштыру документларында каралган инженерлык коммуникацияләрен төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә алып формалаштырыла.

Перспективалы урам-юл челтәренең аркылы профильләре чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу өчен техник полосаның киңлегенә күрше инженерлык челтәрләре арасында 42.13330.2016 номерлы кагыйдәләр җыелмасы, 62.13330.2011 номерлы кагыйдәләр җыелмасы белән билгеләнгән горизонталь буенча (яктылыкта) ераклыкны саклауны; әлеге техник полосада уза торган инженерлык коммуникацияләре җыелмасын һәм характеристикаларын, эшләрне башкару ысулын, салу тирәнлеген, жир астына салу траншеяларында грунт ишелү призмаларын, инженерлык-геологик шартларны исәпкә алып билгеләнә. Инженерлык челтәрләренең, шул исәптән кырый коммуникацияләрен саклау зоналары техник полоса киңлегенә керә.

Урам-юл челтәре чикләрендәге техник полосаның киңлегенә бер яктан үсеш зоналарында шәһәр һәм район эһәмиятендәге яңа инженерлык коммуникацияләрен урнаштыру өчен кызыл линияләрдән, төзелмәгән территорияләрдә һәм, шартлар мөмкинлек бирсә, төзелгән территорияне үзгәртеп кору зоналарында проектлана торган инженерлык коммуникацияләре җыелмасына бәйлә һәм кимендә 16 м булырга тиеш. Урам-юл челтәре эчендәге кызыл линияләрдән ике яклап билгеләнә торган техник полосалар киңлегенә һәркайсы кимендә 10 метр булырга тиеш.

Яңа районнар төзегәндә һәм, шартлар мөмкинлек бирсә, төзелгән территорияләрен үзгәртеп корганда, микрорайоннар, кварталлар, участоклар территорияләре буенча салынган гамәлдәге инженерлык коммуникацияләрен техник полосалар территориясенә күчерергә тәкъдим ителә. Бу очракта техник полосаның киңлегенә аның чикләрендә өстәмә инженерлык коммуникацияләре урнаштыруны исәпкә алып арттырылырга тиеш.

Техник коридорларны формалаштырганда, киңлегенә буенча иң зур сак зоналарын (минималь рөхсәт ителә торган аралар зоналарын) таләп итә торган һәм әлеге участка башка инженерлык коммуникацияләренә караганда өстенлеккә ия булган өстенлекле инженерлык коммуникацияләрен куллануга

нигезләнәргә кирәк.

5.3.2.13. Булган территорияләргә саклау һәм комплекслы төзекләндерү зоналарында һәм төзелгән шәхси (бер фатирлы) һәм аз катлы төзелеш территорияләрен комплекслы үзгәртеп кору зоналарында, урам-юл челтәре чикләрендә челтәрләр салу мөмкинлеген булмаганда, инженерлык коммуникацияләре, хужаларының ризалыгы булганда, фатир яны кишәрлекләре территориясендә салына.

5.3.3. Инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру үзгәрешләре

Капиталь төзелеш объектларын проектлау кысаларында инженерлык инфраструктурасы корылмаларын урнаштыру Казан шәһәренә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре нигезендә алып барылырга тиеш.

Булган төзелешкә хезмәт күрсәтү өчен инженерлык инфраструктурасы корылмаларын урнаштырганда:

- инженерлык инфраструктурасының аерым корылмалары транзит транспорт һәм төп хезмәтләр коммуникацияләреннән турыдан-туры күрәнгән зонадан тыш рәхсәт ителә. Инженерлык челтәрләренә техник коридорларыннан тыш объектның периметры буенча биек кәүсәлә яшел үсентеләрдән һәм/яки куаклардан торган полоса булдыруны күз алдында тотарга кирәк;

- объектларны урнаштыруны территорияне планлаштыру буенча расланган проектлар нигезендә күз алдында тотарга кирәк;

- саклау һәм санитар-сак зоналарын исәпкә алырга кирәк;

- объектка хезмәт күрсәтү өчен аңа тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә кирәк;

- тикшерү нәтижеләре буенча кешеләргә тиешле агачлардан тыш, биек кәүсәлә яшел үсентеләргә мөмкин кадәр күбрәк саклауны күздә тотарга кирәк.

Инженерлык инфраструктурасы корылмаларын урнаштыру рәхсәт ителми:

- урам кешеләшләрендә (койма урнаштыруны таләп итми торган жир асты объектларыннан тыш), тротуарларда;

- территорияләрдән югары интенсивлыкта файдалана торган территорияләр һәм Казан шәһәренә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә билгеләнгән, шәһәр төзелеш ягыннан эһәмиятле территорияләрдә аерым торучы (койма урнаштыруны таләп итми торган жир асты объектларыннан тыш).

Инженерлык инфраструктурасының аерым торучы объектларын табигать-

рекреация зоналары территорияләрендә, паркларда, скверларда, бульварларда урнаштырганда, аларны транзит транспорт һәм жәяүлеләр коммуникацияләреннән турыдан-туры күренә торган зоналардан читтә урнаштыру рөхсәт ителә. Объектның периметры буенча биек кәүсәлә яшел үсентеләрдән һәм/яисә куаклардан торган полоса булдыруны күз алдында тотарга киңәш ителә.

5.3.4. Казан шәһәр округы халкының һәм территориясенә инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәмин ителешенә минималь рөхсәт ителә торган исәпләү күрсәткечләре һәм жирле әһәмияттәге объектлар белән тәмин ителеш күрсәткечләре

Халыкны һәм территорияне инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәмин итүнең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсә түбәндәге күрсәткечләрдә чагыла:

а) ресурсларны сак тоту буенча планлаштырыла торган чараларны, шәһәрдәге һәм жир өсте агынты суларын агызу күләмнәрен, элемент корылмалары сыйдырышлылыгын исәпкә алып, инженерлык ресурсларын куллану күләмнәрен билгеләү өчен файдаланыла торган исәпләү күрсәткечләрендә;

б) куркынычсызлык, ышанычлылык, энергетика нәтижелелеге буенча билгеләнгән таләпләрне, табигать ресурсларыннан нәтижәле файдалануны, әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә тискәре йогынтыны киметүне исәпкә алып, капитал төзелеш объектларын төзүгә ихтыяжлар нигезендә су белән тәмин итү һәм су чыгару, электр, газ, жылылык белән тәмин итү, элемент өлкәсендә тәмин ителә торган ресурсларның һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртуны һәм Казан шәһәр округын баланслы перспективалы үстерүне тәмин итә торган инженерлык инфраструктурасы объектлары типларында һәм төрләрендә;

в) кагыйдәләр жыелмасы, санитария кагыйдәләре һәм нормалары һ. б. нигезендә билгеләнгән саклау һәм санитар-сак зоналарын исәпкә алып, инженерлык инфраструктурасының гамәлдәге объектларын реконструкцияләү (капиталь ремонтлау) һәм яңаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләренә зурлыгында.

5.3.4.1. Казан шәһәр округы халкының һәм территориясенә инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәмин ителешен билгеләү өчен исәпләнгән күрсәткечләргә формалаштыруның гомуми принциплары

5.3.4.1.1. Федераль әһәмияттәге инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру зонасы һәм параметрлары Россия Федерациясенә

энергетика өлкәсендә һәм федераль транспорт өлкәсендә (магистраль торба үткәргеч транспорты өлешендә) территориаль планлаштыру схемалары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен һәм Россия Федерациясе башкарма хакимиятенен вәкаләтле органнарының хокукий актлары белән расланган федераль әһәмияттәге инженерлык инфраструктурасы объектларын үстерү һәм урнаштыру тармак схемалары һәм программалары белән билгеләнә.

5.3.4.1.2. Төбәк (республика) әһәмиятендәге инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру зонасы һәм параметрлары Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының һәм республика башкарма хакимиятенен вәкаләтле органнарының хокукий актлары белән расланган республика күләмендәге тармак схемалары һәм программалары белән билгеләнә.

5.3.4.1.3. Жирле әһәмияттәге инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру зонасы һәм параметрлары Казан шәһәр округының Генераль планы, шәһәр тармак схемалары һәм программалары, Казан шәһәр округы башкарма хакимиятенен вәкаләтле органнарының хокукий актлары белән расланган коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы белән билгеләнә.

5.3.4.1.4. Район әһәмиятендәге инженерлык инфраструктурасы объектларына һәм расланган схемаларга һәм программаларга кертелмәгән локаль объектларга ихтыяжны билгеләү, инженерлык инфраструктурасы системаларының һәркайсының гамәлдәге торышыннан, санитария, шәһәр төзелеше һәм экология чикләүләрен исәпкә алып, кулланучыларны таләп ителгән күләмдә тәмин итү кирәклегеннән һәм тиешле параметрлардан чыгып, шәһәр төзелешен проектлау документларын эшлэгәндә гамәлгә ашырыла.

5.3.4.1.5. Инженерлык ягыннан тәмин итү системалары, энергетика нәтижәлелеге, әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә тискәре йогынтыны киметү, су белән тәмин итү һәм су чыгару, жылылык, электр, газ белән тәмин итү, мәгълүмат һәм элемент өлкәләрендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү буенча билгеләнгән таләпләр нигезендә, тулаем алганда Казан шәһәр округы территориясен һәм аның аерым өлешләрен хисап чорына балансланган перспективалы үстерүне тәмин итүче, инженерлык инфраструктурасын барлыкка китерүче бердәм комплекс тәшкил итәргә тиеш.

Инженерлык инфраструктурасы территорияне гамәлдәге һәм перспективалы план буенча оештыруга, урам-юл челтәре, табигый шартлар (рельеф, яшел утыртмалар), инженерлык-геологик шартлар, актив шәһәр төзелешен үстерү зоналарын («үсеш нокталарын») урнаштыру белән бәйлә

булырга тиеш.

Инженерлык инфраструктурасын үстерү схемасын сайлау, кайсы ведомствога каравына бәйсез рәвештә, инженерлык тәмин итү системаларын техник-икътисади нигезләүгә һәм максималь координацияләүгә нигезләнәргә тиеш.

Казан шәһәр округы территориясендә инженерлык коммуникацияләрен урнаштыру һәм төзү Казан шәһәр округы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы карары буенча гамәлгә ашырылырга тиеш.

5.3.4.1.6. Казан шәһәр округының тормышны тәмин итү системаларына караган инженерлык инфраструктурасы системаларын үстерү тулаем барлык системаларның һәм аларның аерым элементларының өзеклексезлеген тәмин итү һәм ышанычлы эшләвен арттыру, тыныч тормыштагы һәм хәрби характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм аларны гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерү өчен куллану мөмкинлекләрен исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш:

а) тормышны тәмин итү системасы объектларын, шул исәптән инженерлык инфраструктурасы объектларын энергия һәм су белән тәмин итүнең автоном чыганаclarы белән тәмин итү;

б) төп корылмаларның житештерүчәнлегенә һәм инженерлык инфраструктурасының линия объектларының үткәрү сәләтенә норматив резервын булдыру;

в) Столбище урынында барлыкка килгән жир асты сулары базасында су белән тәмин итүнең резерв чыганаclarын тәмин итү;

г) эчә торган суны һәм агып төшүче суларны чистартуның заманча куркынычсыз технологияләрен кертү;

д) инженерлык ягыннан тәмин итү системаларының божра схемаларын булдыру, аларны ике һәм аннан да күбрәк чыганаclarга тоташтыру;

е) су үткәрү челтәрләрендә, шул исәптән барлык һәм яңа шәхси төзелеш зоналарында, яннын сүндерү гидрантларын урнаштыру;

ж) тормышны тәмин итү объектларын, шул исәптән инженерлык инфраструктурасы объектларын электр тапшыруның кабель линияләре буенча электр белән тәмин итү;

з) су китерә торган челтәрләрдә грунт юылуга һәм жимерелүләр барлыкка килүгә, коммуникацияләрдә янныннар һәм шартлаулар, нефть һәм нефть продуктларын агызу белән бәйлә аварияләр барлыкка килүгә китерә торган агып чыгу ихтималын киметү максатыннан, инженерлык инфраструктурасының линия объектларын вакытында реконструкцияләү яки капитал ремонтлау, шул исәптән заманча траншеясыз ысуллар кулланып һәм полиэтилен торбалар

кулланып;

и) шәһәрнең шактый территорияләрен Куйбышев сусаклагычыннан су басуны һәм аларга су керүне булдырмау максатыннан гидротехник корылмаларны (дамбаларны, плотиналарны һәм дренаж системасын) капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү;

к) жирлекнең уңайсыз кишәрлекләрендә һәм потенциал табигый һәм техноген һәлакәтләр зоналарында яңа объектлар яисә инженерлык инфраструктурасы объекты элементлары урнаштыруны, булганнарын реконструкцияләүне (киңәйтүне) булдырмау (чикләү);

л) инженерлык инфраструктурасы объектларын автоматлаштырылган контроль һәм дистанцион мониторинг системалары белән жиһазлау;

м) территорияләрне һәм бүлмәләрне авария очрагында яктыртуны тәмин итү;

н) гражданнар оборонасын хәбәр итүнең локаль һәм берләштерелгән системаларын һәм Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм нәтижеләрен юк итүнең бердәм дәүләт системасын булдыру.

5.3.4.1.7. Инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру 2.2.1/2.1.1.1200-03 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары белән күләмнәре гамәлгә кертелгән билгеләнгән санитар-сак зоналарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Санитар-сак зонасы зурлыкларын киметү объектның тирә-юнь мохиткә һәм халык сәламәтлегенә барлык техноген тәэсир төрләрен кыскартуга юнәлдерелгән заманча техник һәм технологик чышелешләрен кертү шарты белән рөхсәт ителә. Санитар-сак зоналарын киметү проектын Казан шәһәр округы идарәсе органнары белән «Татарстан Республикасының гигиена һәм эпидемиология үзәге» федераль бюджет сәламәтлек саклау учреждениесе һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе белән билгеләнгән тәртиптә килештерү зарур.

5.3.4.1.8. Барлык яңа, реконструкцияләнгән торган, профилен үзгәрткән һәм киңәйтелә торган капитал төзелеш объектлары перспективалы үсеш өчен үзәкләштерелгән су белән тәмин итү, шәһәр агынтыларын һәм жир өсте суларын агу, электр белән тәмин итү, элемтә (телефон элемтәсе, радиотапшырулар, телевидение тапшырулары, янгын сүндерү һәм саклау сигнализациясе, диспетчерлык контроле) системалары белән тәмин ителергә тиеш.

5.3.4.1.9. Казан шәһәр округы территориясендә инженерлык ягыннан

тәмин итүнең гомумшәһәр үзәкләштерелгән системасын өстенлекле үстерү каралган.

Нигезләгән очракта район әһәмиятендәге инженерлык ягыннан тәмин итүнең яңа үзәкләштерелгән системаларын һәм, төзелеш районнары яисә аерым объектлар гомумшәһәр үзәкләштерелгән системаларыннан шактый ерак булганда, локаль системаларны булдыру һәм булганнарының гамәлдә булу зонасын киңәйтү рәхсәт ителә.

Шәхси торак төзелеше, бакчачылык берләшмәләре территорияләрендә инженерлык коммуникацияләре төзү Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә планлаштыру структурасы расланганнан соң гына рәхсәт ителә.

5.3.4.1.10. Барлык төзелгән территория, урам-юл челтәрен дә кертәп, жир өсте агынтысын жыю, чыгару һәм чистарту системасы белән тәмин ителергә тиеш.

Сәнәгать предприятиеләре, склад хужалыклары, автохужалыклар һ.б. территорияләрдән, шулай ук торак төзелеше территорияләрендә урнашкан аеруча пычранган кишәрлекләрдән (органик һәм органик булмаган токсик матдәләр белән пычранган) агып төшкән сулар, чистартылган суларны житештерү ихтыяжлары өчен өстенлекле файдаланып, мөстәкыйль чистарту корылмаларында чистартылырга тиеш.

Табигатьнең яшелләндерелгән территорияләреннән (шәһәр урман паркларыннан) жир өстендәге суны, табигатьне саклау буенча вәкаләтле оешмаларның һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенә Татарстан Республикасы буенча идарәсенең экологик нигезләмәсә һәм мәгълүматы шартларында, Казан шәһәр округының эчәргә яраклы су белән тәмин итү чыганагына чыгарулардан тыш, чистартмыйча сулыкларга агызырга рәхсәт ителә.

5.3.4.1.11. Шәһәр территорияләреннән (сәнәгать предприятиеләре, төзелеш мәйданчыклары, оешмалар, учреждениеләр территорияләреннән) жир өстендәге суны (яңгыр һәм кар), су сибү-юу, дренаж агынтыларын, шулай ук норматив чиста, норматив чистартылган житештерү барышында агып төшүче суларны шәһәрнең су агызу системасына кабул итү, жибәрү һәм чистарту Казан шәһәр округы башкарма хакимияте органнары тарафыннан расланган Казан шәһәренең агынты һәм (яки) дренаж суларын агызуның су чыгару системасыннан файдалану кагыйдәләре нигезендә башкарылырга тиеш.

Гамәлдәге тыгыз төзелгән шәһәр территорияләре шартларында жир өсте агымын жыюны һәм чистартуны оештыру мөмкинлегә булмаганда, аерым

территориялардан жир өсте агынты суларын, «Водоканал» муниципаль унитар предприятиесе техник шартлары буенча техник мөмкинлек булганда, шәһәрнең агынты сулар системасына (хужалык-көнкүреш канализациясе) кабул итү рөхсәт ителә.

5.3.4.1.12. Жылылык, электр һәм газ белән тәмин итү системасы, Татарстан Республикасының ягулык-энергетика комплексы үсеше белән бәйләп, Казан шәһәр округын энергия белән тәмин итүнең комплекслы схемасының өлеше буларак проектлашырга тиеш.

5.3.4.1.13. Казан шәһәр округы энергия белән тәмин итү системасын үстерү жылылык һәм электр энергиясен катнаш эшләп чыгаруны арттыруга юнәлдерелгә тиеш.

5.3.4.1.14. Яңа, реконструкцияләнгән торган, профиле үзгәрә торган һәм киңәйтелә торган объектларны (шәхси һәм аз катлы торак төзелешләреннән һәм житештерү шартлары буенча жылылык белән тәмин итүнең махсус режимнары таләп ителә торган житештерү-коммуналь билгеләнештәге объектлардан тыш) жылылык белән тәмин итүне, жылылык белән тәмин итүнең һәм жылылык энергиясен куллануның ышанычлылыгын һәм энергетик нәтижелелеген булдыруны исәпкә алып, күбесенчә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системасына тоташтырып башкарырга кирәк.

Гамәлдәге жылылык чыганаclarын нәтижелә жылылык белән тәмин итү радиуслары чикләрендә автоном жылылык энергиясе чыганаclarын төзү яки үзәкләштерелмәгән жылылык белән тәмин итү турындагы карар жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлдәге жылылык чыганаclarын үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системасы исәбеннән кулланучыларның жылылык энергиясенә ихтыяжын канәгәтләндерүне техник-икътисади нигезләү шарты белән генә кабул ителергә мөмкин.

5.3.4.1.15. Шәхси (бер фатирлы) яки аз катлы торак төзелешен жылылык белән тәмин итүне үзәкләштерелмәгән (фатир эчендәге автоном типтагы жылылык генераторларыннан) итеп тә, үзәкләштерелгән (гамәлдәге яки яңа котельныйлардан) итеп тә карарга мөмкин. Электр энергиясен жылыту һәм эчелә торган су белән тәмин итү өчен куллану каралмый.

5.3.4.1.16. Яңа төзелештә һәм күпфатирлы торак йортларны һәм ижтимагый биналарны жылылык белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системасына тоташтыру узелларын реконструкцияләгәндә, автоматлаштырылган шәхси жылылык пунктларын кертүне күз алдында тотарга кирәк.

5.3.4.1.17. Шәһәр электр челтәрләрен проектлау барлык кулланучыларны

исәпкә алып комплекслы булырга һәм 110 кВ һәм аннан югарырак челтәрләрне 0,4 кВ, 6 кВ, 10 кВ һәм 20 кВ челтәрләре белән бәйләп башкарылырга тиеш.

5.3.4.1.18. Шәһәрне электр белән тәмин итү системасының көчәнеше энергияне трансформацияләү баскычларының иң аз санын исәпкә алып сайланырга тиеш.

5.3.4.1.19. Газлаштырылган күпфатирлы торак төзелешенә газ бирү саклана.

Яңа күпфатирлы югары һәм урта катлы торак йортларны газ белән тәмин итү, кагыйдә буларак, каралмый, моңа жирле үзидарәненң вәкаләтле органы карары буенча үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системаларыннан ерак урнашкан зоналарда урнаштырыла торган автоном жылылык чыганаclarын газ белән тәмин итү керми.

Шәхси (бер фатирлы) яки аз катлы торак йортларда табигый газ ризык әзерләү (торак йортны газ плитәләре белән жиһазландырган очракта), жылыту һәм кайнар су белән тәмин итү өчен кулланыла. Шәхси (бер фатирлы) яки аз катлы торак йортларда ризык әзерләү өчен электр плитәләре кую рөхсәт ителә.

5.3.4.1.20. Казан шәһәр округы халкы тарафыннан салкын һәм кайнар су белән тәмин итүгә, су чыгаруга, жылылык, газ һәм электр белән тәмин итү буенча коммуналь хезмәт күрсәтүләрдән файдалану нормативлары Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгының хокукий актлары белән раслана.

Шәһәр төзелешен проектлау документларын эшләгәндә хужалык-эчү өчен ихтияжларга су чыгымнарының, жылылык һәм электр энергиясе, табигый газ, нефть продуктлары чыгымнарының, элемент корымалары сыйдырышлылыгының, шәһәрнең агып төшүче суларын агызу күләмнәренен әлеге нормативларда китерелгән исәпләү күрсәткечләре файдаланыла.

5.3.4.2. Хужалык-эчү өчен ихтияжларга су чыгымын билгеләү өчен кулланыла торган исәпләү күрсәткечләре

5.3.4.2.1. Хужалык-эчү ихтияжлары өчен бирелә торган суның сыйфаты федераль законнар таләпләренә туры килергә тиеш.

5.3.4.2.2. Территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләгәндә хужалык-эчү ихтияжларына су куллану күләмен исәпләү 30.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасы (А кушымтасы) һәм 31.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасы (5 бүлек) нигезендә торак төзелеше районнарының төзекләндерү дәрәжәсен һәм ижтимагый һәм житештерү-коммуналь билгеләнештәге объектларның төрләрен исәпкә алып башкарыла.

Гамәлдәге сәнәгать предприятиеләренен житештерү ихтияжларына суның

исәпләнгән чыгымы, әлеге предприятиеләрнең үсеш (реконструкция) перспективаларын исәпкә алып, фактта үлчәүләр (аларны су белән тәмин итүче оешмаларның хисап белешмәләре буенча яисә сәнәгать предприятиеләренең үз белешмәләре буенча) буенча; проектлана торган сәнәгать предприятиеләренең шундый ук житештерү проектлары буенча яисә шушы предприятиеләрнең технологик белешмәләре нигезендә кабул ителә.

Гомуми файдаланудагы территорияләрдә, сәнәгать предприятиеләре территорияләрендә, аз катлы һәм шәхси торак төзелешендәге йорт яны кишәрлекләрендә урамнарга һәм яшел үсентеләргә сибү өчен эчәргә яраклы су чыгымы, территория өслеге төренә, аңа су сибү ысулына һәм үсентеләр төренә карап, 31.13330 кагыйдәләр жыелмасы (5.3 пункт) нигезендә кабул ителергә тиеш.

5.3.4.2.3. Янгын сүндерү өчен су чыгымнары 8.13130 номерлы кагыйдәләр жыелмасы һәм 10.13130 номерлы кагыйдәләр жыелмасы нигезендә кабул ителергә тиеш.

5.3.4.2.4. Суүткәргеч корылмаларының житештерүчәнлеген һәм суүткәргеч челтәренен үткәрү сәләтен исәпләп чыгару өчен 31.13330 кагыйдәләр жыелмасы (5.2 пункт) нигезендә билгеләнә торган иң күп һәм иң аз су куллану буенча бер тәүлеккә исәпләнгән су чыгымнарын исәпкә алырга кирәк.

5.3.4.2.5. Шәһәр агынтыларының су чыгару күләмен билгеләү өчен кулланыла торган исәпләү күрсәткечләре.

5.3.4.2.6. Хужалык-көнкүреш канализациясе системаларын проектлаштырганда, торак биналардан агып төшүче көнкүреш суларын чыгаруның чагыштырмача уртача тәүлеклек (елына) исәпләнгән күләмен, территорияләргә һәм яшел үсентеләргә су сибүгә киткән суны исәпкә алмыйча, чагыштырмача уртача тәүлеклек (елына) исәпләнгән су куллануга тигез итеп кабул итәргә кирәк.

Шәһәрнең агынты сулары күләмнәрен исәпләү 32.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасы (5 бүлек) нигезендә башкарыла.

5.3.4.2.7. Өслектәге агынты сулар күләмен билгеләү өчен кулланыла торган исәпләү күрсәткечләре.

Территорияне планлаштыру документларын эшләгәндә, өслектәге агынты сулар күләмен исәпләү 32.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасы (7.2 бүлек) нигезендә башкарыла.

5.3.4.3. Жылылык йөкләмәсен билгеләү өчен кулланыла торган исәпләү күрсәткечләре

5.3.4.3.1. Жылылык белән тәмин итү системасы объектларын

проектлаштыру өчен төп исәпләү күрсәткече булып жылылык, вентиляция һәм кайнар су белән тәмин итүгә жылылык йөкләнешен үз эченә алган исәпләнгән гомуми жылылык йөкләнеше тора.

5.3.4.3.2. Территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә яңа һәм реконструкцияләнгән торган торак һәм ижтимагый биналарны жылытуга, вентиляцияләүгә һәм кайнар су белән тәмин итүгә максималь жылылык йөкләнешен исәпләү 124.13330 номерлы кагыйдәләр җыелмасы һәм 50.13330 номерлы кагыйдәләр җыелмасы нигезендә башкарыла.

5.3.4.3.3. Гамәлдәге сәнәгать предприятиеләренең исәпләнгән эреләндерелгән жылылык йөкләнеше, әлеге предприятиеләренең үсеш (реконструкция) перспективаларын исәпкә алып, фактта үлчәүләр (жылылык белән тәмин итүче оешмалар белешмәләре яисә сәнәгать предприятиеләренең үз белешмәләре) буенча; проектлана торган сәнәгать предприятиеләренең – төп (профилье) житештерүне үстерүнең эреләндерелгән нормалары буенча, шундый ук житештерү проектлары буенча яисә шушы предприятиеләренең технологик белешмәләре нигезендә кабул ителә.

5.3.4.4. Табигый газга булган ихтыяжны билгеләү өчен кулланылган исәп күрсәткечләре

5.3.4.4.1. Территорияне планлаштыру документларын эшләгәндә, газ белән тәмин итү системасы объектларының техник параметрларын билгеләүче максималь сәгәтьлек газ чыгымын гына исәпләү рөхсәт ителә.

5.3.4.4.2. Хужалык-көнкүреш ихтыяжларына һәм сәнәгатьнең төрле тармакларына караган предприятиеләр һәм житештерү характерындагы көнкүреш хезмәтә күрсәтү предприятиеләре өчен газның сәгәтьлек һәм еллык максималь чыгымын исәпләү 42-101-2003 номерлы кагыйдәләр җыелмасы (3.9 - 3.20 пунктлар) нигезендә башкарыла.

5.3.4.5. Элемтә корылмаларына ихтыяжны билгеләү

5.3.4.5.1. Телефоннарның, радионоталарның таләп ителә торган саны, элемтә челтәренең сыйдырышлылыгы, халыкка кабельле телевидение челтәрләре буенча мультимедиа хезмәтләрен күрсәтүне арттыруны исәпкә алып, спутник һәм кабельле телевидение системалары белән халыкны тәмин итү проценты халык санына һәм эшләүчеләр санына бәйле рәвештә билгеләнә.

Элемтә челтәренең тыгызлыгы төрле категориядәге кулланучыларның элемтә хезмәтләренә ихтыяжын канәгатьләндерү дәрәжәсен күрсәтә торган рациональ нормалардан чыгып билгеләнә.

5.3.4.5.2. РД 45.120-2000 технологик проектлау нормалары һәм 2003 елның 7 июнендәге 126-ФЗ номерлы «Элемтә турында»гы федераль закон нигезендә,

территорияне планлаштыру документларын эшлэгәндә, халыкны барлык төр электр элементләре белән 100% тәмин итә торган нормативлар кулланыла.

5.3.4.6. Инженерлык инфраструктурасы корылмаларын урнаштыру өчен территория резервлау

5.3.4.6.1. Казан шәһәр округы халкын һәм территориясен инженерлык инфраструктурасы белән тәмин итү максатыннан шәһәр төзелешен проектлау документларында шәһәрнең су белән тәмин итү, ағынты, өслектәге һәм дренаж суларын чыгару, электр, газ, жылылык белән тәмин итү, элемент системалары корылмаларын урнаштыру өчен территорияләре резервлау зарур.

5.3.4.6.2. Инженерлык инфраструктурасы корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау Казан шәһәр округының Генераль планы һәм (яисә) территорияне планлаштыру документлары (булган очракта) нигезендә муниципаль ихтыяжлар өчен капитал төзелеш объектларын план буенча урнаштыру зоналарында, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен федераль законнар нигезендә кирәкле башка территорияләр чикләрендә гамәлгә ашырыла.

5.3.4.6.3. Су белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен территория резервлау.

5.3.4.6.3.1. Казан шәһәр округы халкын һәм территориясен эчәргә яраклы сыйфатлы су белән тәмин итү максатыннан эчәргә яраклы суны эзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар – су эзерләү станцияләре, жир өстеннән һәм жир астыннан су алу узеллары, су бирүне жайга салу узеллары урнаштыру күздә тотыла.

5.3.4.6.3.2. Су белән тәмин итү системасының куркынычсызлыгын булдыру һәм эчәргә яраклы суның таләп ителә торган сыйфатын тәмин итү максатыннан, эчә торган суны эзерләү һәм саклау өчен булдырылган, суны жир өсте һәм жир асты чыганакларынан бирә торган барлык корылмаларда, кайсы ведомствоның булуга карамастан, өч пояс составында санитар сак зоналары оештырыла.

Эчү өчен билгеләнгән су белән тәмин итү чыганакларының һәм су үткәргеч корылмаларның санитар сак зоналарын оештыруга һәм алардан файдалануга карата санитария-эпидемиология таләпләре 2.1.4.1110-02 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә билгеләнә.

5.3.4.6.3.3. Су эзерләү станцияләре өчен жир кишәрлекләре зурлыклары корылмаларның егәрлегенә бәйле рәвештә, әмма 5.3.4.1 таблицасында бирелгән күрсәткечләрдән артмаган күләмдә кабул ителә.

**Эчэргэ яраклы суны чистарту станцияләре урнашкан
жир кишәрлекләренен (санитар сак зонасының I поясы)
якынча зурлыклары**

Корылмаларның егәрлеге, мең куб.м/тәүлек	Кишәрлекнең максималь зурлыгы, га
0,8 гә кадәр	1,0
0,8 дән 12 гә кадәр	2,0
12 дән 32 гә кадәр	3,0
32 дән 80 гә кадәр	4,0
80 нән 125 гә кадәр	6,0
125 тән 250 гә кадәр	12,0
250 дән 400 гә кадәр	18,0
400 дән 800 гә кадәр	24,0

5.3.4.6.3.4. Су белән тәмин итү системасының башка корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләре зурлыклары, егәрлектән, технологик схемадан, урнаштырылачак жиһаздан һәм башка исәп параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгәндә билгеләнә.

5.3.4.6.4. Шәһәрдәге ағынты суларны чыгару системасы корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.4.1. Ағынты сулар утырмаларын эшкәртү корылмалары, кагыйдә буларак, чистарту корылмасы кишәрлеге чикләрендә яки депонирлау корылмасы кишәрлеге чикләрендә урнаша.

5.3.4.6.4.2. Ағынты сулар утырмаларын, аларга сәнэгать эшкәртүе башкарылганнан соң, депонирлау корылмаларын урнаштыру өчен кишәрлек шәһәр чиге читендә урнашырга тиеш.

5.3.4.6.4.3. Янәшәдәге территорияләрне капитал төзелеш өчен үзләштерә башлаганчы корылмалар биләгән кишәрлекне тулысынча формалаштыру, тугыру һәм консервацияләү, шулай ук корылманы гомуми файдаланудагы территорияләрдән су яисә башка киртә белән изоляцияләүне тәмин итү шарты белән, шәһәр чикләрендә ағынты сулар утырмаларын депонирлауның гамәлдәге корылмаларыннан файдалану рөхсәт ителә.

5.3.4.6.4.4. Ағынты сулар утырмаларын депонирлау корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлегенен зурлыгы жирле гидрогеологик, климатик, табигый факторларга, территория мөмкинлекләренә бәйле рәвештә һәм һәрбер конкрет очракта техник-икътисади параметрлар (ераклык, барып житү мөмкинлеге һ.б.) исәпкә алынып билгеләнә.

5.3.4.6.4.5. Шәһәр төзелеше ягыннан проектлаштыруда су чыгару

системасы корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләре зурлыклары 5.3.4.2 таблица буенча билгеләнә.

5.3.4.2 таблица

**Чистару корылмаларын һәм канализация насос станцияләрен
урнаштыру өчен жир кишәрлекләренен якинча зурлыклары**

Корылмаларның житештерүчәнлеге, мең куб. м/тәүлек	Жир кишәрлеге зурлыгы, га	
	чистарту корылмасы	канализация- насос станциясе
0,2 гә кадәр	-	0,0005
0,2 дән 5,0 гә кадәр	1,0-1,5	0,001-0,1
5,0 дән 50,0 гә кадәр	2,0-4,0	0,1-0,2
50,0 дән 100,0 гә кадәр	4,0-6,0	0,2-0,5
100,0 дән 200,0 гә кадәр	6,0-12,0	0,5-0,7
200,0 дән артык	Исәпләү буенча	1,0-2,0

5.3.4.6.4.6. Шәһәр агынты суларын чыгару системасының башка корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләре зурлыклары, егәрлектән, технологик схемадан, урнаштырыла торган жиһаздан һәм башка исәп параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгәндә билгеләнә.

5.3.4.6.5. Өслектәге һәм дренаж агынты суларын чыгару системасы корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.5.1. Өслектәге агынты суларны чистару корылмаларына ихтыяж түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

а) шәһәрнең барлык төзелгән территориясен чистару корылмалары белән тәмин итү;

б) су агузу коллекторларыннан су объектларына чыгару урыннарында локаль яки төркемле чистару корылмаларын урнаштыру;

в) экологик яктан куркыныч булган мәйданчыкларны һәм объектларны урнаштыру, аларда локаль чистару корылмаларын төзү;

г) өслектәге һәм шартлы рәвештә чиста саналган житештерү агынтыларын бергә чистарту өчен төркемле чистарту корылмаларын төзү (кирәк булганда).

5.3.4.6.5.2. Торак, ижтимагый-эшлекле һәм житештерү-коммуналь билгеләнештәге объектларны булган төзелеш зоналарында (булган кварталларда, микрорайоннарда, районнарда, сәнәгать зоналарында) шәһәр чистарту корылмалары булмаган урында урнаштырганда, яңа төзелеш участоклары территориясендә локаль чистарту корылмалары төзүне

планлаштырырга кирәк.

Локаль чистару корылмасыннан өслектәге чистартылган агынты суларны турыдан-туры су объектларына агызу мөмкинлеге булганда, локаль чистару корылмасында чистарту дәрәжәсе 2.1.3684 - 21 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары таләпләренә туры килергә тиеш, шул ук вакытта локаль чистару корылмалары 5.3.2.3.17-5.3.2.3.19 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры китереп урнаштырылырга тиеш. Мондый мөмкинлек булмаганда, локаль чистару корылмасыннан чистартылган агынты суларны 5.3.3.1.17 пунктында билгеләнгән таләпләр нигезендә шәһәрнең су чыгару челтәрләренә агызу күздә тотылырга тиеш.

5.3.4.6.5.3. Чистарту корылмаларын сулыкларга чыгарыр алдыннан яңгыр канализациясе коллекторларының тамак участкаларына урнаштырырга кирәк. Барлыкка килгән төзелеш шартлары буенча болай урнаштыру мөмкин булмаган очракта, чистарту корылмалары яңгыр канализациясе коллекторы агымы буенча югарырак урнашырга тиеш. Бу очракта су жыю бассейны өлешеннән өстәге агым чистартылмыйча гына сулыкка агып төшә.

5.3.4.6.5.4. Чистару корылмалары тибын һәм корылмаларын (ачык яки ябык) сайлау аларның житештерүчәнлегеннән, аларны урнаштыру өчен территория булуыннан, урын рельефыннан, грунт сулары дәрәжәсеннән һәм башкалардан чыгып билгеләнә.

5.3.4.6.5.5. Су объектларына чыгарыла торган өслектәге агынты суларны чистару дәрәжәсе 2.1.3684-21 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары таләпләренә туры килергә тиеш.

5.3.4.6.5.6. Өслектәге агынты суларны чистару корылмаларыннан норматив санитар-сак зонасы 2.2.1/2.1.1.1200-03. 5.3.3.10.5.7 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары таләпләренә туры килергә тиеш. Өлеге күрсәткечләр, Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе белән килештереп, санитар-сак зонасын киметү чараларын эшлэгәндә һәм тормышка ашырганда киметелергә мөмкин.

5.3.4.6.5.7. Чистару корылмалары алдыннан өслектәге агынты суларны жайга салу корылмаларын булдыру чистарту корылмалары зурлыгын киметү максатыннан шактый зур су жыю мәйданнары өчен башкарыла. Булган декоратив буаларны жайга сала торган буалар итеп файдаланырга мөмкин.

5.3.4.6.5.8. Жайга салу корылмалары кишәрлеге һәм санитар-сак зонасы зурлыгы проект документларын эшлэгәндә билгеләнә.

5.3.4.6.6. Жылыту системасы корылмаларын урнаштыру өчен территория

резервлау.

5.3.4.6.6.1. Жылылык белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренен майданнары, корылманың егәрлегеннән һәм технологик параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгәндәге исәпләүләр буенча билгеләнә.

5.3.4.6.6.2. Жылылык белән тәмин итү системасының башка корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләре зурлыктары, егәрлектән, технологик схемадан, урнаштырылачак җиһаздан һәм башка исәп параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгәндә билгеләнә.

5.3.4.6.6.3. Жылылык белән тәмин итү чыганактарыннан санитар-сак зоналарының норматив зурлыктары 2.2.1/2.1.1.1200-03 номерлы санитария кагыйдәләре һәм нормалары таләпләренә туры килергә тиеш.

5.3.4.6.6.4. Санитар-сак зоналарын киметү чараларын эшлэгәндә һәм гамәлгә ашырганда санитар-сак зонасының бирелгән зурлыктары Кулланучылар хокуктарын яклау һәм кеше иминлеген өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе карары нигезендә киметелергә мөмкин.

5.3.4.6.7. Электр белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.7.1. Казан шәһәр округы халкын һәм территориясен тәмин итү өчен электр белән тәмин итү системасы объектларын: электр подстанцияләрен, жылылык һәм электр энергиясен бергә эшләп чыгару чыганактарын, электр тапшыру линияләрен, электр тапшыру һава линияләренен кабельле коллекторларга күчү пунктларын, кабельле коллекторлар, трансформатор подстанцияләренен бүлү пунктларын, тоташтыру пунктларын урнаштыру күздә тотыла.

5.3.4.6.7.2. Аерым тора торган ябык тукландыру үзәкләрен төзү өчен участок майданы түбәндәгечә булырга тиеш:

- 110 кВ – 0,2 - 0,5 га;
- 220 кВ – 1,2 - 1,8 га.

Электр белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренен майданнары, корылманың егәрлегеннән һәм технологик параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгәндәге исәпләүләр буенча билгеләнә.

5.3.4.6.7.3. Электр белән тәмин итү системасының башка корылмаларын урнаштыру өчен кирәкле жир кишәрлекләре зурлыктары, егәрлектән, технологик схемадан, урнаштырылачак җиһаздан һәм башка исәп

параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгэндә билгеләнә.

5.3.4.6.8. Газ белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.8.1. Казан шәһәр округы халкын һәм территориясен тәмин итү өчен газ белән тәмин итү системасы объектларын: газ бүлү пунктларын, газ чыгымын исәпкә алу узелларын, газны жайга салу пунктларын, газүткәргечләрне урнаштыру күздә тотыла.

5.3.4.6.8.2. Газ белән тәмин итү системасы корылмаларын урнаштыру өчен жир кишәрлеге мәйданнары, корылманың егәрлегеннән һәм технологик параметрларыннан чыгып, проект документларын эшлэгэндә исәпләүләр буенча билгеләнә.

Аерым торган шкафлы яки блоклы типтагы газны жайга салу пунктларын урнаштыру өчен жир кишәрлеге мәйданы объектның тибына һәм егәрлегенә бәйле рәвештә сайлана. Шкафлы газ көйләү пункты һәм блоклы газ көйләү пункты урнаштыру өчен жир кишәрлегенәң минималь зурлыгы – 4 кв.м.

5.3.4.6.8.3. Аерым тора торган газ көйләү пунктларыннан, блоклы газ көйләү пунктларыннан һәм шкафлы газ көйләү пунктларыннан биналарга һәм корылмаларга кадәр булган ераклыктар 5.3.4.3. таблицасында күрсәтелгәннән ким булмаска тиеш.

5.3.4.3 таблица

Аерым тора торган газ көйләү пунктларыннан, блоклы газ көйләү пунктларыннан һәм шкафлы газ көйләү пунктларыннан биналарга һәм корылмаларга кадәр ераклык

Газ көйләү пунктына керү урынында газүткәргечтәге газ басымы, МПа	Аерым торган газ көйләү пунктларыннан яктылыктагы ераклыктар (горизонталь буенча), м			
	биналарга һәм корылмаларга кадәр	тимер юл һәм трамвай юлларына кадәр (иң якын рельска кадәр)	автомобиль юлларына кадәр (юл читенә кадәр)	электр тапшыру һава линияләренә кадәр
0,6 га кадәр	10	10	5	Кимендә багана биеклегеннән 1,5

0,6 дан алып 1,2 гэ кадэр	15	15	8	Шулай ук
------------------------------	----	----	---	----------

Искэрмэлэр:

1. Ераклык газ көйлөү пункты, блоклы газ көйлөү пункты һәм шкафлы газ көйлөү пункты бинасының тышкы стеналарыннан, э ачык майданчыкта жиһаз урнаштырылганда, койма читеннән алынырга тиеш.

2. Таблицадагы таләпләр шулай ук газ куллануны исәпкә алу узелларына һәм кран узелларына кагыла.

3. Тоташу урынында газның басымы 0,3 МПа га кадәр булганда, аерым тора торган шкафлы бүлү пункттыннан биналарга һәм корылмаларга кадәр ераклык нормага салынмый.

Тыгыз шартларда биналар һәм корылмалардан үткөрү сәләте 10000 куб.м/сәгатькә кадәр булган газ бүлү пунктына кадәрге ераклыкны 30 процентка киметү рөхсәт ителә.

Газ бүлү пункттыннан алып газ бүлү пунктлары кушып яки кертөп төзелә торган биналарга кадәр ераклык жайга салынмый.

5.3.4.6.9. Продукт үткөрү корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.9.1. Этиленүткәргечтәге булган компрессор станциясе саклана.

5.3.4.6.9.2. Этиленүткәргеч системасына кермәгән объектларны урнаштырганга, 36.13330 номерлы кагыйдәләр жыелмасының 7.16 пунктына туры китереп, компрессор станциясеннән коймадан алып минималь рөхсәт ителгән ераклыкны исәпкә алырга кирәк.

5.3.4.6.10. Элемтә корылмаларын урнаштыру өчен территорияне резервлау.

5.3.4.6.10.1. Элемтә системасы корылмаларын урнаштыру өчен жир кишәрлегә майданнары проект документларын эшлөгәндә, корылманың егәрлегә һәм технологик параметрларыннан чыгып, исәпләү юлы белән билгеләнә.

5.3.4.6.10.2. Кабельле телевидениенң техник үзәкләрен махсус бүлмәләрдә яки торак йортның беренче катында, шулай ук күпкатлы торак һәм ижтимагый биналарның югары техник катларында яки чормаларында урнаштырырга кирәк. Кабельле телевидениенң техник үзәкләре өчен аерым биналар һәм корылмалар төзү таләп ителми.

5.3.4.6.10.3. Жиһазны кимендә 12 кв.м майданлы, түшәм биеклегә кимендә 2,8 м булган, ясалма яктырту белән тәмин ителгән бүлмәгә урнаштырырга кирәк. Бүлмә капитал булырга, утка чыдамлылык буенча II дәрәжәдән түбән булмаса, сак-янгын сигнализациясе һәм мәжбүри һава суырта торган вентиляция белән жиһазландырылган булырга тиеш.

5.3.4.6.10.4. Башка элемтә объектларын урнаштыру өчен кирәк булган жир кишәрлекләре зурлыгы, егәрлектән, технологик схемадан, урнаштырылган жиһаздан һәм башка исәпләү параметрларыннан чыгып, проектны эшлөгәндә билгеләнә.

5.3.4.7. Кар чистарту инфраструктурасы объектларының исәпләү күрсәткечләре

5.3.4.7.1. Казан шәһәр округы территориясеннән, шул исәптән урам-юл челтәреннән, ясалма транспорт корылмаларыннан (күперләр, эстакада, юлүткәргечләр һәм башкалар), йорт янындагы (ишегалдындагы) территорияләрдән, шәһәрнең башка территорияләреннән карны жыю, саклау һәм файдалану өчен, шул исәптән пычрак карны, карны чистарту инфраструктурасы объектларын күз алдында тотарга кирәк.

5.3.4.7.2. Кар чистарту инфраструктурасы объектларын Казан шәһәре Башкарма комитеты муниципаль хокукый акты белән расланган Казан шәһәр округы чикләрендә кар чистарту инфраструктурасы объектларын урнаштыру схемасы нигезендә проектлаштырырга кирәк.

5.3.4.7.3. Кар чистарту инфраструктурасы объектларының саны, аларның параметрлары һәм урнаштыру урыннары карны чистарту инфраструктурасы объектларын урнаштыру схемасенда түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- чыгарылырга тиешле кар күләмнәре;
- карны чыгару эшләрен башкаруның оперативлыгын тәмин итү (кар чыгаруда транспорт чыгымнарын минимальләштерү);
- канализация коллекторларының үткәрү сәләтләре һәм чистару корылмаларының егәрлекләре;
- чистару корылмаларына транспортның каршылыксыз үтә алуын тәмин итү;
- кар чистартыла торган территорияләрнең якин урнашуы;
- агынты суларны агызу һәм кар суын чыгару нокталары булу;
- урам-юл челтәренә карата барып житү мөмкинлеге;
- йөк автомобиль транспорты килеп житү өчен уңайлылык һәм каршы якка хәрәкәтне оештыру;
- көчле кар яву чорларыннан соң чиратлар барлыкка килү мөмкинлеге;
- торак урыннарыннан ераклык;
- башка шартлар.

5.3.4.7.4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә, кар чистарту объектлары кар чистарту инфраструктурасы объектларын урнаштыру буенча расланган схема нигезендә планлаштырыла. Әгәр кар чистарту

инфраструктурасы объектларын урнаштыруның расланган схемасы булмаса, территорияне планлаштыру документларын эзерлэгәндә, кар чистарту инфраструктурасы объектларын түбәндәге очракларда планлаштырырга кирәк:

- территорияне планлаштыру документларында гомуми мәйданы 200 мең кв.метрдан артык булган торак төзелеш объектларын урнаштыру каралган булса;
- территорияне планлаштыру документларында гомуми мәйданы 100 мең кв.метрдан артык булган урам-юл челтәрен урнаштыру каралган булса;
- планлаштыру проекты территориясә чикләреннән 45 минут эчендә барып житәрлек ераклыкта кар чистарту инфраструктурасының булган яки планлаштырылган объектлары булмаса.

Мондый планлаштыру документлары чикләрендә, әлеге жирле нормативларда билгеләнгән исәпләү күрсәткечләреннән чыгып, кар чистарту инфраструктурасы объектларын план буенча урнаштыру өчен зоналарны күздә тоту зарур.

5.3.4.7.5. Территорияне планлаштыру документларын эзерлэгәндә, кар чистарту инфраструктурасы объектлары капитал төзелеш объектларын план буенча урнаштыру зоналары чикләрендә инженерлык инфраструктурасы өлешендә урнаштырыла.

5.3.4.7.6. Кар чистарту инфраструктурасы объектлары белән тәмин ителешнең исәп күрсәткечләре.

5.3.4.7.6.1. Кар чистарту инфраструктурасы объектларын урнаштырырга рөхсәт ителми:

- су объектларының суны саклау зоналарында, боз катламы өслегендә һәм су объектының су жыю территориясендә;
- махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә;
- мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрендә;
- торак зоналар чикләрендә;
- территорияне планлаштыру документлар составындагы торак төзелеше өлешендәге капитал төзелеш объектларын план буенча урнаштыру территорияләре чикләрендә;
- әлеге пунктта китерелгән территорияләр һәм зоналардан 50 м якынак территорияләрдә. Ераклык кар чистарту инфраструктурасы объектының санитар-сак зонасы чикләре проекты белән киметелергә мөмкин.

5.3.4.7.6.2. I һәм II дәрәжәле планлаштыру берәмлекләре өчен карны вакытлы саклау өчен майданчык күздә тоту зарур. Карны вакытлыча саклау майданчыгының жир кишәрлегә һәм (яки) планлаштырылган урнаштыру зонасы

мәйданы түбәндәгечә исәпләнә: 100 мең кв.м планлаштырылган урам-юл челтәре өчен 1,5 Га мәйданчык.

Карны вакытлыча саклау мәйданчыгында түбәндәгеләр булырга тиеш:

- каты өслек;
- барлык периметр буенча кар суларының рельефка элэгүеннән саклый торган валлар белән әйләндереп алу;
- су жыю лотоклары һәм кар суларын локаль чистару корылмаларына транспортировкау системасы;
- барлык периметр буенча койма;
- контроль-үткәрү пункты.

Карны вакытлыча саклау мәйданчыгы территориясен жәй чорында автотранспорт куеп тору урыны (парковка) оештыру яки башка максатлар өчен кулланырга рөхсәт ителә.

5.3.4.7.6.3. Кар эретү станциясен жир кишәрлеге план буенча урнаштыру зонасы һәм (яки) мәйданы 100 мең кв.м урам-юл челтәренә хезмәт күрсәтү исәбеннән проектлаштырылган бер кар эретү камерасы өчен 0,5 Га исәбеннән кабул ителә.

Кар эретү шахталарында түбәндәгеләр булырга тиеш:

- кар эретү камерасы;
- буфер мәйданчыгы;
- чүпне вакытлыча саклау мәйданчыгы;
- автотранспортны, шул исәптән кар чистарту инфраструктурасы объектларына карны ташый торган йөк автотранспортын вакытлыча көтү мәйданчыгы;
- барлык периметр буенча койма;
- контроль-үткәрү пункты;
- бер катлы житештерү-көнкүреш бинасы;
- һәр якка да ике полосалы хәрәкәтне тәмин итүче шәһәр урам-юл челтәренә чыгу юлы.

Кар эретү шахталары корылмаларында барлык кыш чоры дәвамында бушаткан карны эретү, шулай ук норматив күрсәткечләренә кадәр эрү суларын чистарту каралырга тиеш. Кар эретү камерасы өслеге алына торган плитәләр белән капланган булырга тиеш.

Кар эретү шахталарын урнаштыру өчен кишәрлек кар суы кабул итү корылмасыннан 150 метрдан артык булмаган ераклыкта урнаштырырга кирәк.

Кар эретү камераларын урнаштырырга кирәк:

- аларга агынты су агызыла торган өслектән өстәрәк;

- байпаска агынты су чыгарыла торган каналларның урнашу биеклегендә.

Кар эретү пунктларын урам-юл челтәреннән жыелган карны һәм бозны эретү өчен агып төшүче суларның жылысын, алынган кар суын ұзагышлы канализациягә агызып, файдалана торган канализация корылмаларында ясарга рөхсәт ителә.

5.3.4.7.7. Казан шәһәр округы халкы өчен кар чистарту инфраструктурасы объектларының территория ягыннан барып житәрлек булуның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсен исәпләү күрсәткечләре.

Кар чистарту инфраструктурасы объектлары мондый инфраструктура объектларына транспортировкалау максатыннан кар чистарту башкарыла торган территорияләрдән 45 минуттан артык булмаган вакытта барып житәрлек ераклыкта урнаштырылырга тиеш».

3. 6 «Исәпләү күрсәткечләрен нигезләү материаллары» бүлегендә:

3.1. 6.2 «Социаль инфраструктура объектларының исәпләү күрсәткечләрен нигезләү» бүлегендәгә 6.2.4 пунктны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«6.2.4. Белем бирү оешмаларында урыннар белән тәэмин ителүне исәпләү ысулы

6.2.4.1. Белем бирү оешмаларында урыннар белән тәэмин ителү исәпләнә торган территориянең чикләрен билгеләү.

6.2.4.1.1. Исәпләнә торган планлаштыру районының чикләре гомумшәһәр әһәмиятендәгә магистраль урамнар, тимер юл линияләре, су объектларының табигый чикләре һәм башка табигать территорияләре, торак пункт чикләре, Казан шәһәр округының Генераль планы белән билгеләнгән торак функциональ зоналары һәм торак төзелеш рөхсәт ителгән зоналар чикләре, магистраль яки технологик үткәргеч торбаларга (газүткәргечләр, нефть үткәргечләр һәм нефть продуктары үткәргечләр, нефть һәм газны эшкәртү продуктарын үткәргеч торбалар, аммиак үткәргечләр) минималь ераклык зоналары – махсус куллану шартлары булган территория зоналары буенча билгеләнә.

6.2.4.1.2. Исәпләнә торган планлаштыру районы чикләренә шулай ук керә:

- торак булмаган функциональ зоналар чикләрендә урнашкан белем бирү оешмалары территорияләре;

- I һәм II дәрәжә планлаштыру берәмлекләренә мөстәкыйль билгеләре булмаган, исәпләнә торган планлаштыру районы янәшәсендә урнашкан перифериядәгә территорияләр.

6.2.4.1.3. Территорияләрдә булган һәм планлаштырыла торган торак төзелеше объектлары территорияне планлаштыру проекты чикләрендә гамәлдәгә һәм планлаштырыла торган белем бирү оешмалары белән тәэмин ителгән

очрактарда, территорияне планлаштыру буенча расланган документлар булган территорияләрне исәпләү башкарыла торган планлаштыру районы чикләренә кертмәү рәхсәт ителә.

6.2.4.2. Булган һәм планлаштырылган торак төзелеше күләмен билгеләү.

Исәпләү башкарыла торган планлаштыру районы чикләрендәге фатирларның гомуми мәйданы һәм (яки) йорт хужалыклары саны (аерым торак йортлар һәм блоклы төзелеш йортлары) исәбенә керә:

1) барлыкка килгән күпфатирлы торак йортлар:

- ачык чыганактан алынган мәгълүматлар буенча (Россия Федерациясенең Торак-коммуналь хужалык дәүләт мәгълүмат системасы);
- территорияне планлаштыру буенча расланган документларда күрсәтелгән мәгълүматлар буенча;

- булган блоклы һәм шәхси торак төзелеше өчен – Бердәм дәүләт күчемсез милек реестры мәгълүматлары буенча жир кишәрлекләре саны буенча;

2) планлаштырыла торган торак йортлар түбәндәге мәгълүматлар буенча:

- төзелешкә рәхсәт;
- архитектура-шәһәр төзелеше ягыннан тышкы күренеше, мондый объектларны төзүгә рәхсәт алынмаган очрактарда, вәкаләтле орган тарафыннан килештерелгән проект документлары;
- мондый территорияләрдә планлаштырыла торган торак төзелеше объектлары территорияне планлаштыру проекты чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган белем бирү оешмалары белән тәмин ителмәгән очрактарда, территорияне планлаштыру буенча расланган документларда күрсәтелгән мәгълүматлар.

6.2.4.3. Булган һәм планлаштырыла торган белем бирү оешмаларын билгеләү.

6.2.4.3.1. Исәпләүгә Казан шәһәре Башкарма комитеты мәгълүматлары буенча булган белем бирү объектлары (саны һәм проект егәрлеге), шулай ук шәхси белем бирү оешмалары, сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикле балаларны укуга өчен билгеләнгән белем бирү оешмаларынан кала, федераль һәм төбәк белем бирү оешмалары кертелә.

6.2.4.3.2. Исәпләүгә планлаштырыла торган белем бирү оешмалары (саны һәм проект егәрлеге) түбәндәге мәгълүматлар буенча кертелә:

- төзелешкә рәхсәт;
- архитектура-шәһәр төзелеше ягыннан тышкы күренеше, мондый объектларны төзүгә рәхсәт алынмаган очрактарда, вәкаләтле орган тарафыннан килештерелгән проект документлары;

- белем бирү оешмасы Казан шәһәрендә мәгарифне үстерүгә юнәлдерелгән программага кертелгән, аны төзү өчен жир кишәрлеге төзелгән һәм (яисә) проект документлары эшләнгән, проект документларын эзерләү дәүләт (муниципаль) биременә кертелгән, аны эзерләү өчен дәүләт (муниципаль) контракты төзелгән очракларда, шулай ук аерым торган объектлар өчен территорияне планлаштыру буенча расланган документларда күрсәтелгән мәгълүматлар;

- территорияне комплекслы үстерү турында карар һәм (яки) территорияне комплекслы үстерү турында төзелгән килешү.

6.2.4.4. Яңа торак төзелеше объекты өчен белем бирү оешмаларында урын житмәү (кытлык) булуын билгеләү.

Әлеге нормативларның 5.1.1.1.1 таблицасында бирелгән күрсәткечләр буенча планлаштыру элементы чикләрендә ачыкланган барлык торак өчен мәгариф оешмаларына гомуми ихтыяж исәпләнә.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы «2029 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында»гы карары белән билгеләнгән сменалылык коэффициентын кулланып, гамәлдәге мәгариф оешмаларындагы урыннарның гомуми саныннан мәгариф оешмаларындагы урыннарның гомуми ихтыяжы төшереп калдырыла («а» күрсәткече – гомуми факттагы исәпләнә торган планлаштыру районы өчен мәгариф оешмаларында урыннар профицита).

«А» күрсәткече нульгә тигез яисә аннан азрак булганда, исәпләнә торган планлаштыру районы чикләрендә планлаштырыла торган торак төзелеше әлеге бүлек нигезендә белем бирү оешмалары белән тәмин итү буенча өстәмә чаралар белән, шулай ук әлеге планлаштырыла торган торак төзелеше өчен эшләнә торган территорияне планлаштыру проектында, территорияне планлаштыру проектына үзгәрешләр кертү проектында, планлаштырыла торган торак төзелешенең проект документларында тәмин ителергә тиеш.

Планлаштырыла торган торак төзелеше өчен планлаштырыла торган торак төзелешенең жир кишәрлеге чикләреннән әлеге нормативларның 5.1.1.1.1 таблицасында күрсәтелгән күрсәткечләр буенча исәпләнгән радиуска (алга таба – исәпләнгән радиус) тулысынча яки өлешчә керә торган исәпкә кертелергә тиешле белем бирү оешмалары ачыклана.

Исәпләнгән радиус чикләрендәге белем бирү оешмаларында урын житмәүчәнлеге түбәндәге формула буенча һәр ачылган белем объекты өчен исәпләнә:

$$x = \frac{a \times b}{c}, \text{ биредә:}$$

x – белем бирү объектының йөкләнеше күрсәткече (урыннар);

a – исәпләнгән планлаштыру районы өчен белем бирү оешмаларында факт буенча урыннар житмәүнең гомуми саны;

b – аерым бер белем бирү оешмасының проект буенча егәрлеге;

c – Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы «2029 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында»гы карары белән билгеләнгән сменалылык коэффициентын кулланып, гамәлдәге белем бирү оешмаларында һәм планлаштырыла торган белем бирү оешмаларында урыннарның гомуми саны.

Белем бирү оешмаларының исәпләнгән радиустагы йөкләнеш (урын) күрсәткечләре бергә кушыла, алынган нәтижәдән әлеге нормативларның 5.1.1.1.1 таблицасында күрсәтелгән күрсәткечләр буенча исәпләнгән планлаштырылган торак төзелеше өчен белем бирү оешмаларына ихтыяж алына. Йомгаклау күрсәткече нульгә тигез яисә аннан да күбрәк булганда планлаштырыла торган торак төзелеше мәгариф оешмаларында урыннар белән тәмин ителгән була»;

3.2. 6.5 «Инженерлык инфраструктурасы объектларының исәпләү күрсәткечләрен нигезләү» бүлегендә:

3.2.1. 6.5.2 «Җирле нормативларның төп өлешендә булган исәпләү күрсәткечләрен нигезләү буенча методик нигезләмәләр» пунктының унынчы абзацында «информатика һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

3.2.2. 6.5.3 «Казан шәһәр округы халкының инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәмин ителешенең рөхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенен исәпләү күрсәткечләрен һәм мондый объектларның территорияль яктан файдалана алуының рөхсәт ителә торган максималь дәрәжәсенен исәпләү күрсәткечләрен нигезләү» пунктында:

3.2.2.1. дүртенче, жиденче, сигезенче абзацларда «информатика һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

3.2.2.2. унынчы абзацта «зоналар» сүзләрен «коридорлар» сүзләренә алмаштырырга;

3.2.2.3. унберенче абзацта «техник» сүзеннән соң «коридорлар» сүзен өстәргә.

4. Казан шәһәр округын шәһәр төзелеше ягыннан прроекташтыруның җирле нормативларына 1 номерлы кушымтада:

4.1. дүртенче абзацны түбөндөгө редакцияда бирергә:

«Үзгәртеп корыла торган территория – сәнэгать, житештерү, коммуналь-склад территориялөре, сәүдә-күргөзмә комплекслары, мәдәни мирас объектларын заманча файдалануга жайлаштыру белән бәйле территорияләр урынында социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектлары белән тәэмин ителгән торак төзелешен гамәлгә ашыру максатыннан территориянең функциональ билгеләнеше үзгәрү шартларында территорияне үзгәртеп төзү, үзгәртеп оештыру, аннан адаптив файдалану, шулай ук гамәлдөгө торак фондын реновацияләү чаралары комплексы, ягъни авария хәлендөгө, тузган һәм, сакланырга тиеш булмаган башка торак йортларны сүтеп, яңа торак төзү»;

4.2. туксанынчы абзацта **«Техник коридор»** сүзләрәннән соң **«(техник полоса)»** сүзләрән өстәргә;

4.3. түбөндөгө эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Этләрне йөртү урыны – ижтимагый киңлектә бүлеп бирелгән, 0,7 метрдан биегрәк декоратив киртә белән әйләндереп алынган яисә куаклык белән зоналаштырылган, кыска вакытлы йөртү, гигиеник йөртү, тәрбияләү, социализация һәм эт белән уйнау өчен файдаланыла торган, эт белән йөрүне контрольдә тотуны күздә тоткан территория.

Этләр өчен уен мәйданчыгы (уйнау, йөртү, этләрне социализацияләү һәм тәрбияләү өчен мәйданчык) – этне муенчаксыз йөртү, этләрнең үзара аралашуы өчен билгеләнгән, кеше белән эт арасында эмоциональ бәйләнешне ныгыту максатыннан йөртү, тәрбияләү, социальләштерү һәм аларның уеннар аша аралашуы өчен файдаланыла торган, эт үтә алмаслык койма белән әйләндереп алынган һәркем файдалана алырлык территория.

Дрессировка мәйданы – этлөргә аерым яки төркемдә күнекмәләр өйрөтү, кинологлар житәкчелегендә этләр белән төрле спорт төрлөре буенча шөгыльләнү, шулай ук кинологик чаралар үткәрү һәм мэгариф-агарту эшчәнлегә алып бару өчен билгеләнгән, койма белән әйләндереп алынган территория».

Башлык урынбасары

Е.А.Лодвигова